

**BELEIDS- EN BEGROTINGSTOELICHTING
BEGROTINGSUITVOERING 2024**

VLAAMSE RAND

ONTWERP

Ben Weyts
Viceminister-president
Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en
Dierenwelzijn

I. INHOUD

II. <u>INLEIDING DOOR DE MINISTER</u>	5
III. <u>SAMENVATTING</u>	5
IV. <u>TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN</u>	7
1. <u>Transversale en horizontale doelstellingen</u>	7
2. <u>Overkoepelende strategische doelstellingen</u>	7
V. <u>BELEIDSVELD VLAAMSE RAND</u>	7
1. <u>ISE VLAAMSE RAND</u>	7
1.1. <u>SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid</u> ...	12
<u>OD 1.1 Randuitcheques</u>	12
<u>OD 1.2 Subsidies Vlaamse Rand</u>	12
<u>OD 1.3 Vlaamse Randfonds</u>	13
<u>OD 1.4 Taalbarometer Vlaamse Rand</u>	14
<u>OD 1.5 Coördinatieplatform 'Stand van de Rand'</u>	14
<u>OD 1.6 Strategische ankerpunten in de Vlaamse Rand</u>	15
<u>OD 1.7 Een open communicatiebeleid voeren en aansturen</u>	16
<u>OD 1.8 Samenwerken en ondersteunen</u>	17
1.2. <u>SD 2 vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid</u>	18
1.3. <u>SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken</u>	
20	
<u>OD 3.1 Huisvesting</u>	20
<u>OD 3.2 Taalwetgeving – Binnenlands Bestuur</u>	21
<u>OD 3.3 Onderwijs</u>	22
<u>OD 3.4 Werk</u>	24
<u>OD 3.5 Economie</u>	26
<u>OD 3.6 Mobiliteit</u>	27
<u>OD 3.7 Cultuur, jeugd, sport en het verenigingsleven</u>	27
<u>OD 3.8 Welzijn en Gezondheid</u>	28
<u>OD 3.9 Toerisme</u>	28
<u>OD 3.10 Integratie en inburgering</u>	28
1.4. <u>SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken</u>	29
<u>OD 4.1 Waardevolle natuur koesteren en versterken</u>	29
<u>OD 4.2 Open Ruimte</u>	30

<u>OD 4.3 Landbouw betere kansen bieden</u>	33
<u>1.5 Budgettair kader voor het begrotingsjaar</u>	33
<u>VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER</u> <u>BELEIDSVELD</u>	42
<u>VII. LIJST MET AFKORTINGEN</u>	42
<u>VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'</u>	44
<u>IX. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS</u> <u>PARLEMENT'</u>	46
<u>X. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'</u>	46
<u>XI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF</u> <u>EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'</u>	46

II. INLEIDING DOOR DE MINISTER

Het jaar 2024 was het laatste jaar van de eerste legislatuur van het Randfonds. Dankzij de middelen uit dit fonds kregen een aantal prachtige projecten in onze Vlaamse Rand de steun die ze nodig hadden en hebben we onze schouders gezet onder de hernieuwde dynamiek die onze streek vandaag kenmerkt. Maar 2024 was allesbehalve het eindstation voor een doorgedreven Randbeleid: de start van de nieuwe regeerperiode zorgde er niet alleen voor dat de middelen voor ons fonds bijna werden verdubbeld, het fonds kreeg bovendien erkenning en verankering omdat er nu ook een recurrent bedrag ter beschikking wordt gesteld. Het Randfonds is met andere woorden een blijver en zal meer dan ooit ingezet kunnen worden om de specifieke uitdagingen in de Rand het hoofd te bieden. In 2024 slaagden we er vooral in om dossiers die in de regio al meerdere jaren vastzaten eindelijk te deblokken. Ondertussen hebben we ook nieuwe krijtlijnen vastgelegd voor de komende beleidsperiode: de aandacht voor het Vlaamse en groene karakter van de Rand blijft centraal staan, en ik bekijk welke acties ik kan nemen om het industriële weefsel in de Rand nieuw leven te geven op een toekomstgerichte manier, met focus op onze uitstekende ligging in Vlaanderen en Europa. We lichten onze keuzes nader toe in dit document, dat zo heel helder illustreert hoe we ook in 2024 zijn blijven investeren in onze prachtige Vlaamse Rand.

III. SAMENVATTING

Het specifieke beleid voor de Vlaamse Rand kent twee grote doelstellingen: het Vlaams karakter van de Rand versterken en de groene gordel rond de hoofdstad beschermen en verder laten groeien. Dit vergt bijdragen vanuit alle beleidsdomeinen: eigenlijk moeten alle ministers dus ministers van en voor de Vlaamse Rand zijn. Daarom zorg ik er samen met mijn collega-ministers voor dat onze Vlaamse Rand – met zijn specifieke kenmerken – ook in andere bevoegdheidsdomeinen de aandacht krijgt die het verdient.

Om die doelen te bereiken, heb ik in 2024 in de eerste plaats gebruik gemaakt van het Vlaamse Randfonds. In 2024 lag de focus van dat fonds op onderwijs, vergroening en streekontwikkeling. In twee dossiers kwam er na jarenlange stilstand eindelijk een doorbraak dankzij middelen van het Randfonds.

Zo ging er ruim 4 miljoen uit het Randfonds naar de aankoop van de Bierenbergsite in Sint-Genesius-Rode, waar op termijn een nieuwe school van het Gemeenschapsonderwijs komt. Zo creëren we meer Nederlandstalig onderwijsaanbod en versterken we tegelijk de Vlaamse aanwezigheid in faciliteitengemeente Sint-Genesius-Rode. Ook voor het domein Westrode in Meise zijn er mooie toekomstperspectieven. De Vlaamse Regering kocht twee derde van het terrein aan en zal die herbestemmen als groene long met ruimte voor landbouw, natuur en bos.

Naast het Vlaamse Randfonds heb ik in 2024 uiteenlopende initiatieven gesteund met impulssubsidies Vlaamse Rand en subsidies voor verenigingen in de faciliteitengemeenten. Ook van de Randuitcheques is in 2024 opnieuw nuttig gebruik gemaakt.

2024 was een belangrijk onderzoeksjaar voor de Vlaamse Rand, want BRIO maakte de resultaten bekend van het vijfjaarlijkse Taalbarometeronderzoek. Die tonen aan dat de taaldiversiteit in de Vlaamse Rand toeneemt. Het Nederlands blijft stevig onder druk staan en de Vlaamse Rand blijft ook kampen met een meertalige instroom. Toch blijft het Nederlands de spreek- en gebruikstaal in de Rand. Deze barometer zal me de komende legislatuur extra motiveren om met een gericht beleid en een Totaalplan Nederlands in te zetten op de versterking van het Vlaams karakter van onze regio.

In de aanloop naar de lokale verkiezingen bracht ik ook een beleidswijzer uit op maat van lokale mandatarissen in de Rand. Die geeft hen onder meer zicht op de evoluties in de Vlaamse Rand en inspireert hen met maar liefst 35 concrete praktijkvoorbeelden. Zo geraken ze in de nieuwe beleidsperiode snel uit de startblokken.

De beleidswijzer vormde in 2024 bovendien het centrale thema van het colloquium 'Stand van de Rand'. Met een panelgesprek en publieksbevraging kreeg dat colloquium voor het eerst een meer dynamische invulling. Zo wil ik de vele belanghebbenden van mijn Randbeleid nog meer betrekken. Naast het colloquium is er het gelijknamige coördinatieplatform 'Stand van de Rand', dat ook in 2024 zijn nut bewees om raakvlakken met andere beleidsdomeinen te verkennen.

Niet alleen mijn administratie maar ook vzw 'de Rand' verzette in 2024 veel werk. Met een uitgebreid aanbod van activiteiten in haar gemeenschapscentra zette vzw 'de Rand' verder in op gemeenschapsvorming in de zes facilitairgemeenten. Daarnaast ondersteunde de vzw opnieuw tal van lokale besturen, scholen, verenigingen en organisaties op het vlak van taalpromotie.

2024 was ook het jaar waarin de nieuwe Ring&Rand-app online ging. Die versterkte samenwerking tussen Ring en RandKrant bundelt het beste van de twee mediakanalen met als doel nog meer randbewoners te bereiken.

TOTAAL – VLAAMSE RAND, excl. DAB's, excl. apparaatsuitgaven en programma B

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK
BA 2024	0	0	0	9.727	13.857
BA-JR 2024	0	0	0	12.694	13.173
BU 2024	0	0	0	11.188	11.675

PROGRAMMA SH – VLAAMSE RAND

(duizend euro)					
	AO	TO	LO	VAK	VEK

BA 2024	0	0	0	9.727	13.857
BA-JR 2024	0	0	0	12.694	13.173
BU 2024	0	0	0	11.188	11.675

IV. TRANSVERSALE, HORIZONTALE EN OVERKOEPELENDE STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN

1. Transversale en horizontale doelstellingen

Niet van toepassing

2. Overkoepelende strategische doelstellingen

Niet van toepassing

V. BELEIDSVELD VLAAMSE RAND

Voor het beleidsveld Vlaamse Rand is er één inhoudelijk structuurelement: Vlaamse Rand.

1. ISE VLAAMSE RAND

Binnen het inhoudelijk structuurelement Vlaamse Rand worden alle kredieten ondergebracht voor de uitvoering van een samenhangend en gecoördineerd beleid met betrekking tot de Vlaamse Rand rond Brussel met inbegrip van het evalueren en het formuleren van voorstellen tot aanpassing en bijsturing en het op maat ontwikkelen en aanbieden van een ondersteuningsaanbod in diverse sectoren.

Zoals vermeld in de beleidsnota Vlaamse Rand 2019-2024 ontwikkelt het Vlaamse Randbeleid zich rond vier strategische doelstellingen (SD):

- SD1 – Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid;
- SD2 – Vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid;
- SD3 – De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen en invalshoeken;
- SD4 – Het groene en open karakter van de Rand bewaken.

De realisatie van het beleid gebeurt door:

- Het opzetten van eigen projecten en communicatie-initiatieven;
- Het subsidiëren van bijzondere initiatieven;
- Het verlenen van structurele werkingssubsidies en investeringssubsidies aan organisaties;
- Het toekennen van een algemene toelage aan de vzw 'de Rand';
- Het organiseren van overleg, initiëren en coördineren van een inclusieve beleidsaanpak;
- Het geven van extra beleidsimpulsen via het Vlaamse Randfonds.

De uitgavenbegroting is onderverdeeld in 3 begrotingsartikels volgens het volgende stramien:

- Begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT – werking en toelagen – rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid.
- Begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT – werking en toelagen – Vlaamse Randfonds.
- Begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS – interne stromen – EVA vzw 'de Rand'.

INDICATOR SAMENWERKEN EN ONDERSTEUNEN

Benaming	We versterken onze belanghebbenden in de Vlaamse Rand (lokale besturen, middenveld ...) door hen te informeren over het Vlaamse Randbeleid, hen met elkaar te verbinden en hen te stimuleren om goede praktijken uit te wisselen.
Definitie	Met verschillende evenementen, overlegmomenten en instrumenten ondersteunen we lokale besturen en andere belanghebbenden in de Rand en moedigen we samenwerking aan: - het coördinatieplatform 'Stand van de Rand': we stuurden de werkwijze van dit overlegplatform bij zodat er naast de jaarlijkse rapporteringsvergadering ook elk jaar 2 thematische vergaderingen plaatsvinden die via een interactieve werkvorm een concrete meerwaarde opleveren voor het werkveld; - het colloquium 'Stand van de Rand': het jaarlijkse colloquium biedt lokale mandatarissen en andere geïnteresseerden een forum voor overleg en ondersteuning; - de inspiratiedag Vlaamse Rand: dit jaarlijkse themamoment geeft lokale ambtenaren en middenveld de gelegenheid om inspirerende praktijken uit te wisselen en nuttige contacten te leggen; - de beleidswijzer voor de Vlaamse Rand: deze digitale publicatie voor lokale mandatarissen wil richting geven aan het lokaal beleid in de Rand.
Relevantie	Deze indicator sluit aan bij operationele doelstelling 1.8 'Samenwerken en ondersteunen'. De Vlaamse Rand is een geografisch afgebakend beleidsveld dat inhoudelijk sterk steunt op andere bevoegdheden, zoals integratie, onderwijs en omgeving. Het Vlaamse Randbeleid is dus per definitie een horizontaal en transversaal beleid dat vraagt om nauwe samenwerking tussen beleidsdomeinen en bestuursniveaus. Het onderhouden van contacten en faciliteren van informatie-uitwisseling behoort dan ook tot de kerntaken van het team Vlaamse Rand.
Berekeningswijze en resultaten 2024	<u>Berekeningswijze</u> - Coördinatieplatform 'Stand van de Rand': 3 vergaderingen per jaar - Colloquium 'Stand van de Rand': 1 evenement per jaar - Inspiratiedag Vlaamse Rand: 1 evenement per jaar - Beleidswijzer voor de Vlaamse Rand: jaarlijks aantal bezoekers van de specifieke webpagina

	<u>Resultaten 2024</u> - Coördinatieplatform 'Stand van de Rand': 2 vergaderingen in 2024 - Colloquium 'Stand van de Rand': 1 evenement in 2024 - Inspiratiedag Vlaamse Rand: geen evenement in 2024 - Beleidswijzer voor de Vlaamse Rand: De specifieke webpagina ging online op 26 augustus 2024. Het aantal bezoekers tussen 26 augustus 2024 en 26 maart 2025 bedroeg 384. <u>Evaluatie</u> De nieuwe, meer dynamische en interactieve invulling van het coördinatieplatform en het colloquium 'Stand van de Rand' kan op appreciatie rekenen bij onze belanghebbenden, maar vraagt ook meer voorbereiding van de administratie. De jaarlijkse organisatie van zowel een colloquium, een inspiratiedag als 2 thematische vergaderingen van het coördinatieplatform dreigt de draagkracht van het team Vlaamse Rand te boven te gaan. Daarom werd in 2024 beslist om het voortaan te houden bij de jaarlijkse 'Stand van de Rand', 1 thematisch overleg van het coördinatieplatform per jaar (naast het rapporteringsoverleg) en 2 à 3 inspiratiedagen per legislatuur. Met 384 bezoekers had de webpagina over de beleidswijzer Vlaamse Rand de voorbije zeven maanden een mooi bereik. De ambities mogen weliswaar hoger liggen. Met bijkomende communicatieve acties willen we nog meer belanghebbenden toeleiden naar de beleidswijzer Vlaamse Rand.
Bron	Verantwoordelijke actor: team Vlaamse Rand van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB), team communicatie (ABB) voor wat betreft de beleidswijzer. Gegevensbestand (enkel van toepassing op beleidswijzer): het jaarlijks aantal unieke bezoekers van de webpagina.
Meetfrequentie	Jaarlijks

INDICATOR KENNISDELING VIA DOCUMENTATIECENTRUM VLAAMSE RAND

Benaming	We initiëren en stimuleren kennisproductie en kennisdeling via het Documentatiecentrum Vlaamse Rand.
Definitie	Concreet bestaat de werking van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand uit 2 pijlers: de databank en het netwerk. De databank is een virtueel archief waarmee een ruime doelgroep van gespecialiseerde onderzoekers, studenten, overheden, administraties, het middenveld en alle andere geïnteresseerden snel en efficiënt informatie kunnen

	raadplegen over de Vlaamse Rand in al zijn aspecten. Het updaten en aanvullen van de databank gebeurt door een kerngroep waarvan zowel medewerkers van ABB als BRIO deel uitmaken. Het netwerk bestaat uit een aantal kernspelers die regelmatig kennis over de Vlaamse Rand verspreiden: ABB, BRIO, provincie Vlaams-Brabant en vzw 'de Rand'. Via terugkerende overlegmomenten met deze stuurgroep worden de onderzoeksplannen van deze verschillende spelers afgestemd.
Relevantie	De indicator kadert in de opvolging van operationele doelstelling OD 1.7 'Een open communicatiebeleid voeren en aansturen'. Door de beschikbare studies en informatie te ontsluiten, dragen we bij tot een bredere kennisdeling over de Vlaamse Rand. Daarnaast kan de vergaarde kennis bijdragen tot een beter geïnformeerd en onderbouwd Randbeleid.
Berekeningswijze	<u>Berekeningswijze</u> - Databank: het jaarlijks aantal unieke bezoekers van de online databank - Netwerk: 2 samenkomsten van de stuurgroep per jaar <u>Resultaten 2024</u> - Databank: in 2024 vonden 54.434 unieke bezoekers hun weg naar de databank. - Netwerk: de stuurgroep van het Documentatiecentrum kwam in 2024 twee keer samen. <u>Evaluatie</u> - Databank: het aantal unieke bezoekers ging aanzienlijk omhoog in vergelijking met 2023 (+45%). - Netwerk: de doelstelling om 2 samenkomsten te organiseren werd behaald.
Bron	Databank: deze indicator wordt vastgesteld door BRIO, de technisch beheerder van de website docu.vlaamserand.be. Netwerk: als trekker van de stuurgroep plant de onderzoeksmedewerker van team Vlaamse Rand de twee samenkomsten van de stuurgroep per jaar in.
Meetfrequentie	Databank: jaarlijks. Netwerk: 2 keer per jaar

INDICATOR PROGRAMMATIE CENTRA

Benaming	De centra van vzw 'de Rand' stellen in samenspraak met de stuurgroepen een divers en toegankelijk programma met activiteiten samen dat gericht is op ontmoeting.
Definitie	De centra bieden samen gemiddeld 360 activiteiten per jaar in eigen beheer of in samenwerking aan (excl. scholenaanbod). Met hun eigen activiteiten en activiteiten in samenwerking bereiken ze jaarlijks minimaal 38.000 mensen.

Relevantie	De 7 gemeenschapscentra staan in voor de uitvoering van SD1 van de samenwerkingsovereenkomst en meerjarenplanning van vzw 'de Rand': "We versterken de gemeenschapsvorming in de zes faciliteitengemeenten en Jezus-Eik door acties te voeren, projecten op te starten en processen te initiëren." Meer concreet is dit de uitvoering van Operationele Doelstelling 1.2: "We bewerkstelligen gemeenschapsvorming met eigen programmering en projecten, complementair aan wat er lokaal al georganiseerd wordt, en in coproductie met de lokale en/of bovenlokale gemeenschap. We zetten daarbij in op de uitdagingen en opportuniteiten die specifiek zijn voor de lokale context."
Berekeningswijze en resultaten 2024	<u>Berekeningswijze</u> We vertrekken hier van een bestaande kwantitatieve outputindicator die toch wel voldoende beeld geeft over de relevantie en aantrekkelijkheid van het aanbod. Bovendien willen we door de opvolging en meting een vinger aan de pols houden inzake de post-corona-effecten op eigen aanbod en aanbod in samenwerking met verenigingen en organisaties. <u>Resultaten 2024</u> In 2024 werden in de centra van vzw 'de Rand' in totaal 877 activiteiten georganiseerd. Deze zijn als volgt opgedeeld: - 555 activiteiten in eigen beheer, waarbij het gemeenschapscentrum zelf organisator is (eventueel samen met andere centra of diensten van 'de Rand'). - 322 activiteiten in samenwerking met minstens één externe partner. Dit betekent dat 63% van de activiteiten in eigen beheer plaatsvonden en 37% in samenwerking. De activiteiten bereikten in 2024 een totaal van 43.575 bezoekers. <u>Evaluatie</u> De behaalde resultaten liggen hoger dan de vooropgestelde streefwaarden van 360 activiteiten en 38.000 bezoekers: - Aantal activiteiten: van 639 in 2023 naar 877 in 2024 (+37%) - Aantal bezoekers: van 33.582 in 2023 naar 43.575 in 2024 (+30%) <u>Verklaringen:</u> - Postcorona-herstel: de publieksopkomst voor voorstellingen en activiteiten lijkt opnieuw het niveau van vóór de coronapandemie te hebben bereikt. - Nieuwe medewerkers en versterking van teams (Plan Samenleven) in meerdere centra, wat zich vertaalt in meer georganiseerde activiteiten. - Keuze voor laagdrempelige en flexibele werkvormen: activiteitenreeksen worden vaker opgesplitst in afzonderlijke sessies waarvoor per keer ingeschreven kan

	worden. Dit verlaagt de drempel voor deelname en zorgt voor een hogere telling van unieke deelnemersmomenten. - Inhoudelijke keuzes op maat van doelgroepen: meer workshops, oefenkansen Nederlands en activiteiten voor specifieke doelgroepen zoals kinderen, jongeren, senioren of nieuwkomers. Naar de toekomst toe kan overwogen worden om de streefwaarde voor het aantal georganiseerde activiteiten verder op te trekken naar 500. Voor de totale bezoekersaantallen blijft omzichtigheid geboden omdat in 2024 pas voor de eerste keer sinds corona het vooropgestelde doel werd behaald.
Bron	Verantwoordelijke actor: centrumverantwoordelijken vzw 'de Rand'. Meetinstrument: naast de informatie die we halen uit ons ticketing-systeem, beschikken we ook over een intern fijnmazig registratiesysteem voor die activiteiten die niet in het ticketing-systeem zijn opgenomen.
Meetfrequentie	Meetfrequentie: halfjaarlijks (30 juni en 31 december) in functie van de rapportering aan het bestuursorgaan en de Vlaamse Overheid.

1.1. SD 1 Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

OD 1.1 Randuitcheques

De Randuitcheques vormen al lange tijd een vast onderdeel van het taal- en integratiebeleid in de Vlaamse Rand. Ze hebben als doel om anderstaligen die Nederlands leren of oefenen in de Vlaamse Rand enerzijds te belonen voor hun inzet en anderzijds ook aan te moedigen tot deelname aan het culturele leven.

De Randuitcheques werden in 2024 verder op punt gesteld. Mijn administratie zet zich samen met het team taalpromotie van vzw 'de Rand' in om de betrokken partners gericht te informeren.

Vzw 'de Rand' factureerde in het totaal 16 keuro door aan het team Vlaamse Rand voor 2.348 geïnde cheques in 2024. Samen met de drukkosten komt het totaal aan bestede middelen voor de Randuitcheques zo op 18 keuro. De kosten vallen onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT – algemene werkingskosten (zie onder 1.5).

OD 1.2 Subsidies Vlaamse Rand

Impulssubsidies

Met de impulssubsidies moedig ik lokale besturen, verenigingen en organisaties uit de Vlaamse Rand aan om vernieuwende projecten uit te werken die de sociale cohesie in de regio versterken en de rol van het Nederlands als verbindende taal bevorderen. Om die doelstellingen te realiseren, benadruk ik het belang van hefboomprojecten en expertisedeling. Daarnaast komen ook kleinere initiatieven met een duidelijke impact in aanmerking.

Ik stel vast dat heel wat lokale besturen en verenigingen dankbaar gebruik blijven maken van deze ondersteuning, zowel voor kleinere initiatieven als voor grotere projecten. In 2024 werden er 8 projecten ondersteund met een totale waarde van 451 keuro (zie detail onder 1.5 Budgettair kader voor het begrotingsjaar, onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT en op de [website Vlaamse Rand](#)).

Subsidies voor verenigingen in de 6 faciliteitengemeenten

Deze vorm van ondersteuning bestaat voor kleine Nederlandstalige projecten in de faciliteitengemeenten. Op deze manier geven we de Nederlandstalige verenigingen een duwtje in de rug en laat hen toe laagdrempelige initiatieven te organiseren die enerzijds het Vlaamse karakter van de faciliteitengemeenten in de verf zetten en anderzijds de betrokkenheid van anderstaligen verhogen.

In 2024 werden 8 projecten ondersteund voor in totaal 45 keuro (zie detail onder 1.5 Budgettair kader voor het begrotingsjaar, onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT en op de [website Vlaamse Rand](#)).

OD 1.3 Vlaamse Randfonds

De Vlaamse Regering heeft het Vlaamse Randfonds in de vorige regeerperiode opgericht om extra financiële zuurstof te geven voor de vele uitdagingen in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand. Die uitdagingen situeren zich over een breed spectrum van maatschappelijke thema's zoals vergroening, onderwijs, cultuur, welzijn, mobiliteit en wonen.

In 2024 lag de focus op onderwijs, vergroening en streekontwikkeling. Wat onderwijs betreft, zette vzw 'de Rand' haar ondersteuning aan secundaire scholen rond taalbeleid en ouderbetrokkenheid verder. Daarvoor ontving de vzw in 2024 een derde schijf van 1.000 keuro. Zie ook verder onder 1.2. SD 2 vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid.

Voor de aankoop van de Bierenbergsite in Sint-Genesius-Rode werd 4.287 keuro herverdeeld naar Onderwijs. Deze site kan op deze manier na meer dan 20 jaar leegstand terug floreren en zorgen voor sterke Vlaamse verankering.

Op het vlak van vergroening heb ik het Vlaamse Randfonds aangewend om de projectoproep Groene Rand van het Agentschap Natuur en Bos te versterken met een bedrag van 603 keuro. Daarnaast liet ik een overheidsopdracht 'Gordelbomen 2024' uitschrijven. Deelnemers aan de Gordel 2024 konden zo opnieuw een boom planten of laten planten in de Vlaamse Rand. Deze opdracht werd gegund voor 76.550 euro. Verder bleek de overheidsopdracht 'Vlaamse Rand boomt', die werd gelanceerd in 2022, een overdonderend succes. Er werden 25.000 bomen meer geplant dan oorspronkelijk voorzien en dus verhoogde ik de subsidie voor dit project met 175.381,06 euro.

Daarnaast heb ik ook ingezet op streekontwikkeling. De opdracht van IGS 'Zennevallei Hergist' – die normaal afliep in april 2024 – heb ik verlengd tot 31 december 2027. De toegekende subsidie werd daarvoor verhoogd met 350 keuro. Deze middelen worden ingezet voor de realisatie van de Zenneterassen en Zennebruggen.

Mede dankzij het Vlaamse Randfonds en mijn persoonlijke engagement kwam er ook een doorbraak voor het domein Westrode in Meise. Na bijna een halve eeuw van buurtprotest en juridische strijd koopt de Vlaamse Regering twee derde van

de site (60 hectaren) over van Haviland. Het terrein zal een nieuwe bestemming krijgen als openruimtegebied en kan zo dienstdoen als groene long naast de A12. Vanuit het Vlaamse Randfonds droeg ik 500 keuro bij voor de totstandkoming van deze oplossing.

Een ander mooi project dat ik graag in de kijker zet, is het project Vosberg. Stichting Vosberg transformeert een voormalig klooster in Wezembeek-Oppem tot een cohousing, maar maakt tegelijk ruimte voor een zorgaanbod en gemeenschapsvormende activiteiten in het Nederlands. Ik kende aan Vosberg een bedrag van 779 keuro toe, dat zal dienen voor de renovatie en inrichting van een gebouw waarin initiatiefruimtes en zorgkabinetten kunnen worden ondergebracht.

Voor een overzicht van alle gefinancierde projecten in 2024: zie toelichting onder 1.5 Budgettair kader voor het begrotingsjaar, onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT – Vlaamse Randfonds en op de [website Vlaamse Rand](#).

OD 1.4 Taalbarometer Vlaamse Rand

Sinds 1997 geeft de Vlaamse overheid de opdracht om de Brusselse taalsituatie via een wetenschappelijk onderzoek in kaart te brengen. In 2013 gaf de Vlaamse overheid voor het eerst de opdracht om via eenzelfde methode de taalsituatie in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand rond Brussel in kaart te brengen. In de Vlaamse Rand werden er intussen twee taalbarometeronderzoeken uitgevoerd, die in 2014 en 2019 resulteerden in een wetenschappelijke publicatie.

Na de toewijzing van de onderzoeksopdracht aan onderzoeksgroep BRIO in 2022 bevroeg veldwerkbureau Ipsos in 2023 een representatief staal van 2.100 meerderjarige inwoners van de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand. In 2024 analyseerde onderzoeksgroep BRIO de verzamelde data en de resultaten werden in december voorgesteld. De studie stelde vast dat de taaldiversiteit in de Vlaamse Rand verder toeneemt en dat het Nederlands van de taal wel dominant blijft in de regio. Het Nederlands is en blijft de omgangstaal in de Rand.

De middelen (VEK) voor de Taalbarometer staan ingeschreven onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT – algemene werkingskosten (zie onder 1.5).

OD 1.5 Coördinatieplatform 'Stand van de Rand'

De doelstelling van het coördinatieplatform 'Stand van de Rand' bestaat erin samenwerking tussen de Vlaamse beleidsdomeinen te faciliteren om de uitdagingen in de Vlaamse Rand gecoördineerd aan te pakken. De gouverneur van Vlaams-Brabant neemt het voorzitterschap op.

In 2023 werd de werkwijze van het coördinatieplatform bijgestuurd om tot een meer dynamische en resultaatgerichte invulling te komen. Vanaf 2024 wordt er één thematisch en één rapporteringsoverleg gehouden. Daartegenover staat dat ook het colloquium 'Stand van de Rand' een meer dynamische en interactieve invulling kreeg.

Het thematisch overleg van het coördinatieplatform vond plaats op 25 maart 2024 en stond in het teken van het Nationaal Park 'Brabantse Wouden'. Dat gloednieuwe Nationaal Park biedt heel wat kansen voor de Vlaamse Rand, onder meer op het vlak van toegankelijk groen, volksgezondheid, toerisme, erfgoed, voedsel en korte keten. Via het coördinatieplatform 'Stand van de Rand' bracht ik de verschillende

actoren samen om te verkennen hoe 'Brabantse Wouden' verder versterkt kan worden.

Jaarlijks rapporteer ik in juni, voor het zomerreces, aan de Vlaamse Regering over de laatste stand van zaken van de lopende projecten. Die situeren zich in de eerste plaats binnen de beleidsdomeinen Omgeving, Mobiliteit en Openbare Werken, Onderwijs, Welzijn en Wonen. In 2024 werden er zo 21 projectfiches voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Tijdens het Gordelweekend 2024 vond in CC Westrand in Dilbeek het jaarlijkse colloquium 'Stand van de Rand' plaats. Daarop lanceerde ik de nieuwe beleidswijzer Vlaamse Rand, die lokale besturen als handvat kunnen gebruiken om vorm te geven aan het Vlaamse beleid in hun gemeente (zie OD 1.8 Samenwerken en ondersteunen). Met een panelgesprek en publieksbevraging kreeg dat colloquium voor het eerst een meer dynamische invulling.

Naar goede gewoonte kwamen ook de Vlaamse mandatarissen van de 6 faciliteitengemeenten in de Rand in 2024 samen op de 'conferentie van Vlaamse mandatarissen'. Onder begeleiding van vzw 'de Rand' blikten ze vooruit op de nieuwe legislatuur.

De kosten die gepaard gaan met de organisatie van het coördinatieplatform en het colloquium vallen onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT – algemene werkingskosten (zie onder 1.5).

OD 1.6 Strategische ankerpunten in de Vlaamse Rand

FeliX Art & Eco Museum

In 2024 ging het FeliX Art & Eco Museum het eerste jaar in van een nieuwe beleidsperiode. Het museum kon daarbij een beroep doen op versterkte structurele ondersteuning van zijn samenwerkingspartners: de Vlaamse Gemeenschap, de provincie Vlaams-Brabant en de gemeente Drogenbos. Die aangepaste partnerbijdragen en een gunstige goedkeuring van de aanvraag voor de bovenlokale indeling binnen het Erfgoeddecreet creëerden een welkome ademruimte die het museum in staat stelde om gedurfde plannen te verwezenlijken.

'Futuromarennia' was zo'n gedurfd plan: een tentoonstelling over avant-garde meesterwerken uit de jaren 1910 en 1920 die in februari 2024 vanuit het oorlogsgebied in Oekraïne naar Drogenbos kwam. De tentoonstelling liep tot 8 september 2024 en mocht bezoekers uit eigen land, maar ook uit het buitenland verwelkomen, en vanuit de Oekraïense gemeenschappen in ons land.

In het najaar lag de focus op experimentele fotografie, met als aanknopingspunt de 'trouvaille' van fotografisch werk van Victor Delhez, dat verloren gewaand was. De tentoonstelling liep van 29 september 2024 tot 5 januari 2025.

In 2024 zette het museum ook de ecologische initiatieven rond Felix De Boeck's erfgoedplek verder. De volks- en kruidentuinen, de hoogstamboomgaard met grazende koeien en gemeenschappelijke plukmomenten hebben tot doel om een gevoel van saamhorigheid te creëren. Het museum betreft daarbij ook erfgoedgemeenschappen, zoals de Sint-Sebastiaansschuttersgilde van Drogenbos. Die bescheiden erfgoedgemeenschap werd opengesteld voor jongere generaties binnen het educatieve pakket van het museum.

Op het erf van Felix De Boeck werd ook gewerkt, letterlijk. In 2024 werd het pad aangelegd dat het museumgebouw met de gerestaureerde hoeve verbindt. Het inhoudelijke narratief kreeg zo ook een infrastructurele ontsluiting dankzij de steun van Toerisme Vlaanderen en het Randfonds. Op die manier wordt 'Vlaamse Meester' Felix De Boeck toegankelijker voor bezoekers met een fysieke beperking. Ook in het natuurdomein werd verder gewerkt aan toegankelijkheid binnen het ANB-project rond speelnatuur, om de site maximaal open te stellen voor buurtbewoners, bezoekers en scholen die 'een dag bij Felix' doorbrengen.

Vzw Museum Felix De Boeck ontving in 2024 een werkingssubsidie van 239 keuro, onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (zie onder 1.5).

IGS Zennevallei Hergist

De Intergemeentelijke Samenwerking (IGS) 'Zennevallei Hergist' is een samenwerking tussen de lokale besturen Halle, Beersel en Sint-Pieters-Leeuw met als doel de Zennevallei op te waarderen en streekontwikkeling te stimuleren, waarbij de Zenne een bijzondere plaats inneemt. Via deze IGS worden projecten gefinancierd die ten goede komen aan de economische, ecologische, culturele en toeristische ontwikkeling in de Zennevallei.

De IGS werd initieel opgericht met een looptijd van 25 oktober 2021 tot en met 31 december 2024 en ontving een subsidie van 750 keuro. Om de realisatie van de lopende projecten en de daarbij horende financiering niet in het gedrang te brengen, werd de subsidietermijn verlengd tot eind 2027 en werd het initiële subsidiebedrag van 750 keuro verhoogd met 350 keuro voor de realisatie van de infrastructurele werken aan de Zennebruggen en -terassen.

De middelen voor de IGS Zennevallei Hergist zijn ingeschreven op begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (zie onder 1.5).

OD 1.7 Een open communicatiebeleid voeren en aansturen

In 2024 bracht Ring als communicatiepartner opnieuw het beleid van de Vlaamse Rand uitgebreid in beeld. Ring produceerde 39 afleveringen van het wekelijkse magazine 'Over de Rand'. Eén aflevering werd aangeleverd door ROBtv. Ring had daarbij aandacht voor de specificiteit van de regio en de unieke uitdagingen. Zo kwamen onderwerpen rond het versterken van de sociale cohesie en oefenkansen Nederlands aan bod, net zoals culturele initiatieven en onderwerpen die het woon- en zorgbeleid in de kijker plaatsen.

Concrete voorbeelden zijn onder meer 'Stand van de Rand', de Taalbarometer Vlaamse Rand, de opening van een Overkophuis in Grimbergen, de lancering van de UiTpas door Cultuur Noordrand, project Vosberg in het Passionistenklooster in Wezembeek-Oppem, 90 jaar Chiro Wemmel en de buddywerking van de stad Vilvoorde. In het verkiezingsjaar 2024 waren ook de verkiezingen in de facilitairgemeenten een extra aandachtspunt. Door de variatie aan onderwerpen krijgt de Ringkijker een volledig beeld van wat er leeft in de regio en hoe de Vlaamse Regering er een beleid op maat voert.

Naast de wekelijkse uitzendingen van 'Over de Rand' heeft Ring ook in de dagelijkse nieuwsuitzendingen aandacht voor wat leeft in de Vlaamse Rand. Zo maakte de zender opnieuw een reeks rond de Gordel en was er meermaals aandacht voor de vele boomplantinitiatieven en acties rond het Vlaamse karakter

van de regio. Alle afleveringen van 'Over de Rand' en de nieuwsitems, zowel video als tekst, die betrekking hebben tot de Vlaamse Rand bundelt Ring op de webpagina 'Vlaamse Rand'. De weg naar die pagina staat prominent bovenaan de homepage van www.ringtv.be.

Met de lancering van de gratis nieuwsapp Ring&Rand schakelde Ring in 2024 opnieuw een versnelling hoger in de samenwerking met RandKrant. De Ring&Rand-app bundelt alle content van beide partijen en biedt gebruikers een makkelijk overzicht van het reilen en zeilen in de regio. Bovendien wijst de app hen via de UIT-kalender ook de weg naar het vrijetijdsaanbod in de regio.

Uiteraard voert Ring ook promotie rond de Vlaamse Rand. Voor het magazine 'Over de Rand' worden wekelijks unieke advertenties gepubliceerd op de website en in de nieuwsbrieven van de zender. Elke week komt met een korte video ook een teaser naar de uitzending online op sociale media.

Vzw RTVB ontving in 2024 een werkingssubsidie van 313 keuro, onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (zie onder 1.5).

Omdat actuele en accurate data van grote waarde zijn in een snel veranderende regio als de Vlaamse Rand zette mijn administratie in 2024 verder in op de ontsluiting van relevante cijfers en studies. Zo biedt ABB met de Gemeente- en Stadsmonitor (GSM) een interactieve en gebruiksvriendelijke website aan die meer dan 300 cijferreeksen over de Vlaamse steden en gemeenten samenbrengt. Bovendien maakt de website het mogelijk om zowel individuele randgemeenten als de volledige Vlaamse Rand te vergelijken met andere benchmarks zoals bijvoorbeeld het Vlaams Gewest, de centrumsteden, de referentieregio's, et cetera.

Ter aanvulling op de cijfers publiceert mijn administratie om de 3 jaar een toegankelijke nota die duiding geeft bij de belangrijkste evoluties in de regio. Het eerste deel van deze nota werd afgewerkt in 2024 en focust op een aantal demografische ontwikkelingen die de Vlaamse Rand uniek maken: bevolkingsgroei, verhuisbewegingen, internationalisering en verjonging. In de loop van 2025 publiceert mijn administratie meer duiding bij de cijfers over persoonsgebonden en grondgebonden thema's, alles onder de noemer 'Vlaamse Rand in cijfers'.

Daarnaast bleef het team Vlaamse Rand de werking van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand trekken. In samenwerking met BRIO werd de databank verder aangevuld met relevante publicaties en de stuurgroep van het documentatiecentrum kwam twee keer samen om de werking van de databank te optimaliseren en het geplande onderzoekswerk bij ABB, BRIO en provincie Vlaams-Brabant onderling af te stemmen.

OD 1.8 Samenwerken en ondersteunen

Het Vlaamse Randbeleid raakt aan verschillende beleidsdomeinen en vraagt om doorgedreven samenwerking, niet alleen tussen die beleidsdomeinen maar ook tussen de verschillende bestuursniveaus.

In de aanloop naar de lokale verkiezingen van 2024 maakte mijn administratie daarom werk van een beleidswijzer voor lokale mandatarissen in de Vlaamse Rand. Die beleidswijzer wil lokale besturen op weg zetten bij het voeren van een beleid dat het Vlaamse karakter van hun gemeente (en bij uitbreiding de hele Vlaamse Rand) versterkt. Mijn administratie bereidde dit instrument voor in nauwe samenwerking met verschillende partners, zowel voor de inhoudelijke delen als

voor de goede praktijken. De beleidswijzer verscheen eind augustus als digitale publicatie op de [website Vlaamse Rand](#) en was in het Gordelweekend ook het centrale thema op het colloquium 'Stand van de Rand'.

De communicatie-uitgaven worden gefinancierd onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (zie onder 1.5).

Ik wil de nieuwe lokale bestuursploegen in de Rand zo goed mogelijk ondersteunen en liet mijn administratie in 2024 ook starten met de voorbereiding van twee informatiedagen in 2025. Concreet krijgen lokale mandatarissen er zicht op hoe ze het Nederlands kunnen versterken met leer-, oefen-, en gebruikskansen en welke organisaties hen daarbij kunnen ondersteunen. Als prioritaire partners van het Randbeleid zorgen vzw 'de Rand', de provincie Vlaams-Brabant en het Agentschap Integratie en Inburgering mee voor de inhoudelijke invulling van die informatiedagen.

BRIO vergroot de kennis over Brussel en de Vlaamse Rand via wetenschappelijk, fundamenteel, interdisciplinair en beleidsondersteunend onderzoek. In 2024 werkte de onderzoeksgroep voor het eerste jaar rond het thema 'vrijtijdsbesteding en burgerschap'. De onderzoeksgroep publiceerde 3 originele onderzoeks fiches: 'Het georganiseerde vrijetijdsaanbod in de Vlaamse Rand', 'Honkvast in de Rand? Waar wonen de verhuizers uit Brussel naar de Vlaamse Rand tien jaar later?' en 'Faciliteitenonderwijs in de Vlaamse Rand: Een evolutie in het aanbod van Franstalige basisscholen in de faciliteitengemeenten in de Vlaamse Rand (2013-2023)'. Ook de basisfiche over onderwijs in de faciliteitengemeenten werd geactualiseerd.

Daarnaast spitste BRIO zich in 2024 toe op één van zijn speerpunten: de Taalbarometer. De onderzoeksgroep stelde de resultaten in december 2024 voor. Verder bleef BRIO, naast eigen fiches en onderzoeksrapporten, systematisch ook wetenschappelijke en beleidsrelevante informatie van derden over Brussel en de Vlaamse Rand samenbrengen en ontsluiten via de BRIO-website en het Documentatiecentrum Vlaamse Rand.

BRIO ontving in 2024 een werkingssubsidie van 70 keuro, onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (zie onder 1.5).

1.2. SD 2 vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

De eerstelijnswerking in zes faciliteitengemeenten

De 7 gemeenschapscentra van vzw 'de Rand' vormen het hart van de Nederlandstalige gemeenschapsvorming in de 6 faciliteitengemeenten en in Jezus-Eik. In 2024 zette vzw 'de Rand' verder in op een breed en laagdrempelig Nederlandstalig sociaal-cultureel aanbod. In totaal werden 877 activiteiten door de centra georganiseerd, goed voor 43.575 bezoekers, een stijging van 10.000 bezoekers ten opzichte van 2023.

De gemeenschapscentra werken nauw samen met lokale verenigingen, jeugd- en sportorganisaties en intergemeentelijke samenwerkingsverbanden om gemeenschapsvorming te bevorderen. De focus ligt op een laagdrempelig cultureel aanbod, actieve participatie van diverse doelgroepen en een sterke samenwerking met verenigingen.

Extra aandacht gaat naar programma's op maat van kinderen en jongeren, die een groot aandeel van de bevolking in de Vlaamse Rand uitmaken. In 2024 werd een ruim aanbod uitgewerkt met 32 familievoorstellingen en 37 activiteiten voor jongeren. Zo bereikte GC de Moelie met het Linkelab 275 jongeren met een passie voor technologie. GC de Kam organiseerde gezelschapsspellenavonden, GC de Bosuil bood gitaarlessen aan en verschillende centra boden sportinitiaties, blokspots en groepsuitstappen aan, zoals naar de schaatsbaan en Phantasialand. Eind 2024 deed vzw 'de Rand' een bevraging bij jongeren om hun noden beter in kaart te brengen.

Voor senioren werd een specifiek aanbod uitgebouwd met 62 activiteiten. De gemeenschapscentra zetten ook in op sociale ontmoetingsmomenten en laagdrempelige vormen rond digitale inclusie.

Vzw 'de Rand' nam een actieve regierol op in het sport- en jeugdbeleid in die faciliteitengemeenten waar vzw 'de Rand' daartoe de opdracht kreeg van de Vlaamse overheid. Dit betekent dat vzw 'de Rand' samen met lokale besturen sport- en jeugdbeleidsplannen opstelt en uitvoert. In Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem gebeurde dit op vlak van sportbeleid, terwijl in Drogenbos, Kraainem, Linkebeek en Wezembeek-Oppem specifieke acties voor jeugdbeleid werden ontwikkeld.

Voor het jeugdbeleid zette vzw 'de Rand' in op de ondersteuning van jeugdverenigingen en de ontwikkeling van een kwalitatief jeugdaanbod, met bijzondere aandacht voor inclusie en oefenkansen Nederlands. Voor het sportbeleid nam de vzw-initiatieven om de Nederlandstalige sportclubs te versterken, onder andere door een vernieuwing van de subsidiereglementen. De gemeenschapscentra organiseerden daarnaast zelf laagdrempelige sport- en vrijetijdsactiviteiten voor kinderen en jongeren die niet verbonden zijn aan een vereniging.

In 2024 zette vzw 'de Rand' ook volop in op taalstimulering en het creëren van oefenkansen Nederlands. In samenwerking met centra voor volwassenenonderwijs werden 25 NT2-cursussen voor 370 cursisten georganiseerd. Daarnaast werden 14 taalstages en een zomerschool voor kinderen opgezet. Onder de noemer Café Combinne werden gratis conversatietafels georganiseerd, waarbij Nederlandstaligen en anderstaligen op een informele manier met elkaar in contact kwamen.

De tweedelijnswerking in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand

De specifieke context van de Vlaamse Rand vraagt een geïntegreerde aanpak met oog voor het Vlaamse karakter en de sociale cohesie. Vzw 'de Rand' neemt daarin een voortrekkersrol op door lokale besturen en middenveldorganisaties te ondersteunen bij hun beleid en initiatieven.

Het team Taalpromotie ondersteunt de lokale besturen en de secundaire scholen in de Vlaamse Rand in functie van hun lokaal taalpromotiebeleid. In totaal kregen 39 scholen en verenigingen ondersteuning via een langlopend traject op maat. 302 medewerkers van lokale besturen, scholen en verenigingen namen deel aan het gerichte vormingsaanbod, 841 medewerkers namen deel aan de workshops en coachingssessies op het terrein.

In samenwerking met Haviland en het Toekomstforum richtte vzw 'de Rand' het organisatienetwerk participatietraject Halle-Vilvoorde op. Dit netwerk werd

ontwikkeld in samenwerking met 31 lokale besturen, middenveldorganisaties en het Agentschap Integratie en Inburgering, en heeft als doel nieuwkomers te helpen participeren in de lokale gemeenschap. Dat gebeurt via diverse trajecten, zoals kennismakingsstages in sportclubs, vrijwilligerswerk en andere gemeenschapsvormende activiteiten.

Binnen het Plan Samenleven, een initiatief van de Vlaamse overheid om samenleven in diversiteit te bevorderen, realiseerde vzw 'de Rand' meer dan 5.600 oefenkansen Nederlands. De vzw richtte zich onder andere op kinderen en jongeren van buitenlandse herkomst en zette brugfiguren in om hen toe te leiden naar sport- en culturele activiteiten.

Daarnaast bood vzw 'de Rand' ondersteuning aan Woonpunt Zennevallei bij de uitwerking van een taalpromotiebeleid voor sociale huurders. De ondersteuning omvatte onder meer een opleidingsaanbod taalpromotie voor medewerkers en besteedde aandacht aan duidelijke communicatie naar huurders.

De gemeenschapskranten van vzw 'de Rand' blijven een belangrijk medium voor het informeren en het betrekken van inwoners uit de faciliteitengemeenten. In 2024 verschenen 49 edities, met nieuws over de gemeenschapscentra, lokale verenigingen en cultuurinitiatieven. RandKrant werd in negen Nederlandstalige edities uitgebracht en bevatte daarnaast vertaalde samenvattingen om anderstaligen te prikkelen.

Vzw 'de Rand' blijft zich profileren als promotor van de streekidentiteit. Sport en cultuur worden ingezet om de Rand te versterken als een Nederlandstalige, dynamische regio. De Gordel in Dilbeek trok in 2024 10.566 sportievelingen en 28.000 bezoekers en werd opnieuw een hoogtepunt op de evenementenkalender. De gemeenschapscentra organiseerden tal van grootschalige thematische evenementen, zoals de 40ste verjaardag van GC de Bosuil, Cuisine Mundial in GC de Kam, en de herlancering van Ezelsoor in GC de Zandloper.

Door deze geïntegreerde aanpak blijft vzw 'de Rand' een cruciale partner voor de uitvoering van het Vlaamse Randbeleid en een motor voor gemeenschapsvorming, taalpromotie en sociale cohesie in de regio.

Vzw 'de Rand' ontving in 2024 een toelage van 7.832 keuro (inclusief 1.000 keuro voor de onderwijsopdracht), onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (zie onder 1.5).

1.3. SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken

OD 3.1 Huisvesting

In 2023 werkten de minister bevoegd voor Wonen en ik een nieuwe regeling uit rond Wonen in Eigen Streek (WIES). Op 23 juni 2023 bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet en vanaf begin 2024 trad het uitvoeringsbesluit in werking. Het besluit stelt onder andere de lijst van WIES-gemeenten vast.

Alle gemeenten van de Vlaamse Rand staan op die lijst, wat ook logisch is gelet op de hoge grond- en woningprijzen in de regio. WIES-gemeenten kunnen nu aan de slag met het nieuwe instrument om de minder kapitaalkrachtige, plaatselijke

bevolking te helpen bij het verwerven van een eigen woning. Zij beslissen zelf om via een gemeentelijk reglement in te stappen in het nieuwe WIES-systeem.

Het autonoom provinciebedrijf Vlabinvest blijft een cruciale speler als het om wonen in de Vlaamse Rand gaat. Het heeft een dubbele opdracht: betaalbaar wonen mogelijk maken en de achterstand inzake zorginfrastructuur wegwerken. Binnen de woonopdracht legde Vlabinvest in 2024 8,21 miljoen euro financiering vast voor de bouw van 24 Vlabinvest-woningen.

In december 2023 kende ik Vlabinvest een werkings- en investeringssubsidie toe vanuit het Vlaamse Randfonds om lokale besturen in de Rand te ondersteunen bij het uitwerken van een WIES-regeling. In 2024 ging Vlabinvest concreet met die opdracht aan de slag. Alle gemeenten zijn geïnformeerd over de mogelijkheden die WIES binnen hun betaalbaar woonbeleid als meerwaarde kan bieden. Tijdens de besprekingen werd duidelijk dat de gemeenten terughoudend waren om in een verkiezingsjaar een dergelijke regeling met financiële impact in te voeren. Wel toonden meerdere lokale kandidaat-mandatarissen interesse en namen ze betaalbaar wonen als speerpunt op in hun verkiezingsprogramma's voor de nieuwe lokale legislatuur. Vlabinvest blijft de verschillende randgemeenten informeren en blijft daarbij werken aan een concrete vertaling van de ambities in respectievelijke WIES-besluiten.

Tegen het WIES-decreet van 23 juni 2023 werden 2 verzoekschriften tot vernietiging ingesteld bij het Grondwettelijk Hof. Op 16 januari 2025 heeft het Hof daarover uitspraak gedaan.

In de eerste plaats onderzocht het Grondwettelijk Hof de voorwaarde van lokale binding. Het Grondwettelijk Hof oordeelt dat deze in essentie wel in overeenstemming is met de Europese regels rond vrij verkeer. Het decreet heeft op dat vlak dus de juridische toets doorstaan.

Daarnaast werd aangevoerd dat de regeling mogelijk in strijd is met de regels rond staatssteun. Het Grondwettelijk Hof heeft zich hier niet over uitgesproken, maar heeft de kwestie doorverwezen naar het Europese Hof van Justitie. Samen met de bevoegde minister van Wonen onderneem ik de nodige stappen om dit dossier aan te melden bij de Europese Commissie.

De helft van de gerechtskosten wordt gefinancierd vanuit het Vlaamse Randbeleid, onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT (zie onder 1.5). De andere helft wordt gefinancierd door Wonen in Vlaanderen.

OD 3.2 Taalwetgeving – Binnenlands Bestuur

Het Steunpunt Taalwetwijzer blijft sinds haar oprichting in 2002 een uniform aanspreekpunt voor vragen over de taalwetgeving. Het Steunpunt is echter geen klachten-, bemiddelings- of toezichtinstantie.

Het afgelopen werkjaar – dat liep van september 2023 tot en met augustus 2024 – registreerde het Steunpunt Taalwetwijzer 353 vragen over de taalwetgeving (zie [jaarverslag](#)). Net zoals de afgelopen jaren gaan de meeste vragen over het taalgebruik in bestuurszaken. Dat is logisch omdat veel lokale en Vlaamse overheidsinstanties vragen stellen aan het Steunpunt Taalwetwijzer. Burgers, bedrijven en onderwijsinstellingen kunnen ook bij het Steunpunt Taalwetwijzer terecht met vragen over de taalwetgeving. Particulieren stelden het merendeel van het totaal aantal vragen.

De toepassing van de omzendbrief Peeters wordt door het Agentschap Binnenlands Bestuur en de toezichthoudende overheid (provinciegouverneur/minister van binnenlands bestuur) opgevolgd, gecontroleerd en waar nodig gesanctioneerd op volgende wijze:

- Het bijwonen van de gemeenteraden van de randgemeenten door een vertegenwoordiger van het Agentschap Binnenlands Bestuur, in opdracht van de Provinciegouverneur, met het oog op het controleren van de naleving van de taalwetgeving door raadsleden en schepenen in de gemeenteraad;
- Via de opvolging van klachten over het taalgebruik door randgemeenten en andere gemeenten.

Sinds enkele jaren wordt in de 6 randgemeenten met taalfaciliteiten rond Brussel (Drogenbos, Linkebeek, Kraainem, Sint-Genesius-Rode, Wemmel, Wezembeek-Oppem) gewerkt met een register waarin de taalvoorkeur van inwoners wordt geregistreerd. Deze taalvoorkeur (Nederlands of Frans) wordt bijgehouden gedurende vier jaar. Tijdens die vier jaar betekent dit dat de betrokken inwoner wordt aangesproken in de taal van zijn of haar keuze.

Beslissingen betreffende het versturen van oproepingsbrieven en uitnodigingsbrieven voor de verkiezingen volgens taalvoorkeur (en dus gebruikmakend van het taalregister) werden ook steeds vernietigd. Dit was het geval in 2018, 2019 en in 2024. Ook hierbij moet worden opgemerkt dat de gemeenten in beroep gingen bij de Raad van State, en hierbij gelijk kregen. De vernietigingen uit 2024 zijn gericht tegen Wezembeek-Oppem (twee maal) en Drogenbos. De beroepen bij de Raad van State in deze dossiers zijn lopende (zie het overzicht onderaan). Daarbij blijft de Vlaamse overheid het standpunt verdedigen dat de omzendbrieven moeten toegepast worden en worden ook nieuwe middelen ontwikkeld, o.a. betreffende de toepassing van de privacywetgeving, die niet verenigbaar is met een taalregister.

Er lopen momenteel ook nog 4 Raad van State rechtsgedingen i.v.m. de toepassing van de omzendbrief Peeters onder meer over het nieuwe gemeentelogo van Sint-Genesius-Rode, de vernietigt van de gemeenteraadsbeslissing d.d. 16/04/2024 met betrekking tot de toekenning drukwerk verkiezingen en het versturen van de oproepingsbrieven in Wezembeek-Oppem, alsook het versturen van oproepingsbrieven in Drogenbos.

Er waren hiervoor in 2024 geen middelen voorzien binnen het Vlaamse Randbeleid.

OD 3.3 Onderwijs

Capaciteitstekort

In december 2021 werd een derde afname van de capaciteitsmonitor afgerond. De resultaten van die afname zijn de basis geweest voor de verdeling van de capaciteitsmiddelen. De regering wees de middelen voor de begrotingsjaren 2022, 2023 en 2024 in februari 2022 in één regeringsbeslissing toe. De aan capaciteitsprojecten toegewezen capaciteitsmiddelen op begrotingsjaar 2024 werden ter beschikking gesteld aan AGION en de centrale diensten van het GO!. De onderzoeksopdracht voor de afname van een nieuwe capaciteitsmonitor is op 1 maart 2024 opgestart.

In het kader van de oproep capaciteitsmiddelen 2025 besliste de Vlaamse Regering op 3 mei 2024 haar goedkeuring te hechten aan de selectie van 34 projectvoorstellen op voorwaarde dat de nieuwe Vlaamse Regering de selectie herbevestigt. In de voorwaardelijke selectie op 3 mei 2024 situeren 3 van de 34 projectvoorstellen zich in de Vlaamse Rand, waarvan 2 projectvoorstellen voor het gewoon secundair onderwijs (1 in de gemeente Dilbeek en 1 in de gemeente Overijse) en 1 project voor het buitengewoon basisonderwijs in de gemeente Vilvoorde, waaraan samen 3.993.966 euro wordt toegewezen onder voorbehoud van herbevestiging door de Vlaamse Regering. In de voorwaardelijke selectie zitten eveneens 3 andere projectvoorstellen voor het gewoon secundair onderwijs in onderwijszone Dilbeek, meer bepaald 2 in de gemeente Londerzeel en 1 in de gemeente Opwijk, waaraan samen 4.590.798 euro wordt toegewezen onder voorbehoud van herbevestiging door de Vlaamse Regering.

Taalvaardigheid Nederlands

In 2024 nam ik in het algemene onderwijsbeleid verschillende initiatieven die de taalkennis Nederlands van leerlingen bevorderen en die bij uitstek van belang zijn voor de Vlaamse Rand. Het aandeel leerlingen met een anderstalige achtergrond behoort daar immers tot de hoogste van Vlaanderen. Zo voerden we eind 2024 de vierde KOALA-screening uit bij alle leerlingen van de 3de kleuterklas. Basisscholen in het gewoon onderwijs organiseren met de specifieke middelen uit de puntenenveloppe zorg een taalintegratietraject (een taalbad of een volwaardig alternatief) voor leerlingen die onvoldoende scoren op de taalscreening luistervaardigheid Nederlands. De analyse die op de vierde screening volgde, duidde opnieuw op de noodzaak verder te blijven inzetten op de Vlaamse Rand.

Alle scholen in het basis- en secundair onderwijs die de voorgaande 3 schooljaren (2019-2020, 2020-2021 of 2021-2022) minstens één keer minimaal 50% leerlingen met thuistaal niet-Nederlands telden, kregen via het Offensief Nederlands vanaf 1 januari 2024 extra financiële ondersteuning om hun beleid op het vlak van de instructietaal Nederlands nog beter vorm te geven.

Het Leesoffensief, de focus van de inspectie op het Nederlands en de uitrol van specifieke projecten (zoals de inzet op sterke spreektaal via de vzw Debateville) kwamen zeker de Vlaamse Rand ten goede.

Vzw 'de Rand' bleef in 2024 een prioritaire partner en ondersteunde scholen bij het waarmaken van een goed en sterk taalbeleid. Dat gebeurt enerzijds met een open aanbod van taalpromotie, waarvan scholen gebruik kunnen maken als ze dat wensen. Anderzijds is er taalondersteuning op maat voor secundaire scholen die dat wensen, waarbij gedurende 3 jaar wordt gewerkt aan taalbeleid op school, taalbeleid buiten de school en ouderbeleid (cf. SD 2 vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid).

Voor de onderwijsopdracht van vzw 'de Rand' werd 1.000 keuro toegevoegd bij de toelage aan vzw 'de Rand', onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (zie onder 1.5).

OD 3.4 Werk

Ook in 2024 maakte VDAB werk van een brede activering, als antwoord op de blijvende structurele krapte, kwalitatieve mismatches en drempels in heel wat sectoren. Bijzondere aandacht ging uit naar de activering van niet-beroepsactieven.

Bemiddelen

Om elke werkzoekende een kwaliteitsvolle dienstverlening op maat te bieden, blijft VDAB via de samenwerking met partners zijn regisseursrol versterken. Een vlottere doorstroom van werkzoekenden in de dienstverlening is het doel. De focus van de eigen capaciteit van VDAB ligt daarbij op de eerste stappen in het klantproces, met de nadruk op een snelle inschatting, oriëntering en matching, trajectbepaling en opvolging. VDAB volgt daarnaast ook de afspraken op die gemaakt werden in het VESOC-akkoord: 'Iedereen nodig, iedereen mee'.

VDAB focust in 2024 eveneens op zijn dienstverlening naar werkgevers. Zij worden aangemoedigd om hun vacatures te plaatsen bij VDAB en kunnen rekenen op een vernieuwde digitale, human-digital en face-to-face dienstverlening met focus op knelpuntvacatures. VDAB reikt de werkgevers kandidaten met passende profielen aan die vervolgens een gerichte opleiding op de werkvloer kunnen krijgen onder het motto 'opleiden is het nieuwe rekruteren'. Werkplekleren blijft dan ook een belangrijk instrument om competenties te versterken. Daarnaast creëert VDAB samen met werkgevers vacaturegerichte opleidingen. Daarbij sensibiliseert VDAB werkgevers om in een krappe arbeidsmarkt open te staan voor een breder spectrum aan potentiële profielen.

Anderstaligen

De Vlaamse Rand telt een hoog aandeel anderstalige werkzoekenden. Een geïntegreerd taal- en werkbeleid blijft het instrument om hun talent optimaal in te zetten naar een duurzame job of werkervaringskans. Het Nederlands is niet alleen de sleutel tot onze samenleving: het is vooral een springplank voor succes op de arbeidsmarkt. Hoe meer Nederlands, hoe meer kansen, hoe meer succes. VDAB heeft dit in 2024 op verschillende manieren verder gerealiseerd.

Talenplan:

VDAB rolde in 2023 en 2024 het talenplan verder uit, wat logischerwijs ook het dienstverleningsaanbod van VDAB voor anderstaligen in de Vlaamse Rand zal verbeteren.

Taalinschatting:

Voor 2024 bleef VDAB verder inzetten op het uitwerken van taalprofielen en taalprofielen *light*. Het taalprofiel *light* is een aanbeveling van het taalniveau op basis van het takenpakket.

Opleidingsaanbod voor anderstalige klanten:

VDAB heeft het opleidingsaanbod voor anderstalige klanten uitgebreid in samenwerking met de verschillende sectorale clusters. De geïntegreerde werking (technische en talige competenties versterken als onderdeel van één traject op maat van de klant) is hierin belangrijk. Dit gebeurt aan de hand van verschillende opleidingsvormen: Nederlands Op De Opleidingsvloer (NODO), geïntegreerde trajecten, Individuele Beroepsopleiding met Taalcoaching (IBOT), ... Ook in 2024 worden deze opleidingstrajecten verdergezet en nog verder uitgebreid en worden basisopleidingen NT2 maximaal erkend over de hele provincie.

Optimalisering van dienstverlening:

VDAB gaf ook in 2024 verder vorm aan een geïntegreerd taal- en werkbeleid en maakt een gelijktijdige verwerving van technische en talige competenties mogelijk. Het doel is om het talent van werkzoekenden optimaal te richten op een duurzame

job of werkervaringskans. De VDAB blijft ook samenwerken met partners in functie van taalcoaching op de werkvloer, taalopleidingen voor basis-Nederlands, *jobhunting*, ... Daarnaast is er een substantiële uitbreiding gepland van het aanbod voor hoogopgeleide anderstaligen via een opleiding Nederlands voor snel-lerenden.

Samenwerken

Het samenwerkingsakkoord tussen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap over de afstemming van het arbeidsmarktbeleid en opleiding, vorming en de bevordering van de mobiliteit van werkzoekenden, vormde de basis voor de nieuwe samenwerkingsovereenkomst tussen Actiris en VDAB van 2023. De nieuwe overeenkomst is van onbepaalde duur, legt de focus zowel op de competentieversterking van de Brusselse werkzoekenden, het versterken van de taalkennis Nederlands en het verhogen van de interregionale mobiliteit met als doel de tewerkstelling van 2.000 Brusselse werkzoekenden in Vlaanderen met een jaarlijkse stijging van 10%. In vergelijking met vorige overeenkomsten leggen beide diensten vanaf 2023 de focus meer op de uitbouw van een gezamenlijke werkgeverswerking en zetten ze meer initiatieven op voor werkzoekenden met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. In 2024 werden deze afspraken verder uitgerold.

VDAB blijft ook een actieve partner in het tewerkstellingscentrum van Brussels Airport, Aviato. In februari 2024 werd een nieuwe editie van de Aviato Jobfair op georganiseerd en op vraag van de werkgevers kwamen er extra opleidingstrajecten en kleinschalige jobcafés. Aviato neemt in al zijn acties de Brusselse arbeidsmarktreserve mee en koppelt die met de Vlaams-Brabantse vacatures. Er kwam ook de Talenthub.

In 2024 gaven Actiris en VDAB via het Actieplan 2024 verder uitvoer aan de gezamenlijke doelstellingen uit de meerjarige samenwerkingsovereenkomst van 2023, namelijk de competenties van de Brusselse werkzoekenden te verhogen en een grotere mobiliteit van werkzoekenden te realiseren tussen de gewesten.

Lokale besturen

VDAB had de doelstelling om tegen het einde van de huidige (Vlaamse) regeerperiode met elke Vlaamse stad en gemeente een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten om acties op te zetten en zo tot een Vlaamse werkzaamheidsgraad van 80% te komen. In de Vlaamse Rand werkte VDAB met 12 gemeenten een samenwerkingsovereenkomst uit, waaraan een jaarlijks bijgestuurd actieplan is gekoppeld. De opmaak en uitvoering van deze samenwerkingsovereenkomsten worden meestal gekoppeld aan de intergemeentelijke clusters 'Sociale economie en werk in de regio'. Er zijn 11 gemeenten betrokken in 4 clusters 'Sociale economie en werk':

- ISSE VMG - Vilvoorde, Machelen, Grimbergen
- ILV ZuidwestRand - Halle, Sint-Pieters-Leeuw, Beersel
- ILV DAW - Dilbeek, Asse, Wemmel
- ILV ZWOKK - Zaventem, Wezembeek-Oppem, Kraainem, Kortenberg

Er werd een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met de faciliteitengemeente Drogenbos, als opstap naar een ruimere samenwerking.

Met de overige 7 gemeenten van de Vlaamse Rand onderhoudt de VDAB-netwerkmanager contacten en wordt er ad hoc samengewerkt o.a. in de lerende netwerken VDAB-OCMW.

De projectoproep 'lokaal activeringspact 1' en de oproep 'lokaal activeringsplan 2' werd aangegrepen om de activering van leefloners in de Vlaamse Rand te versterken. Op deze 2 oproepen tekenden Halle en ook 7 gemeenten van de Vlaamse Rand in (Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos, Sint-Genesius-Rode, Dilbeek, Zaventem, Asse, Grimbergen). Hoeilaart, Overijse en Tervuren hebben geen actieplan ingediend voor LAP 1 en 2.

Er waren hiervoor in 2024 geen middelen voorzien binnen het Vlaamse Randbeleid.

OD 3.5 Economie

Een belangrijke uitdaging voor de Vlaamse Rand is om van een aantal verouderde bedrijvenzones en brownfields opnieuw levensvatbare toplocaties te maken. De voorbije jaren is er heel wat studiewerk gebeurd voor de revitalisering van de bedrijventerreinen in de zuidelijke Zennevallei. Concreet werkte de provincie Vlaams-Brabant in 2024 aan een visienota voor de zuidelijke Zennevallei. Hiervoor kende ik als minister van de Vlaamse Rand in 2023 een subsidie toe. Dit moet stapsgewijs uitmonden in investeringen voor de (her)aanleg.

Verder heeft VLAIO in 2024 concrete stappen gezet naar een bovenlokaal uitgiftebeleid voor de zuidelijke Zennevallei. In samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant werden de lokale besturen gesensibiliseerd en rond de tafel gezet om een vervolg te geven aan de subsidie via het aanbod van VLAIO. Via het bovenlokaal uitgiftebeleid engageert de zuidelijke Zennevallei zich om op bovenlokaal niveau de verschillende bedrijventerreinen ten opzichte van elkaar te profileren. Daarbij is er de intentie om via uitgifteplannen de bedrijventerreinen te voorzien van het juiste type activiteiten (kmo, logistiek, watergebonden, etc.). Doorheen 2025 zal VLAIO het traject van dichtbij opvolgen en de lokale besturen motiveren om er ook personeelsinzet aan te koppelen via een subsidieoproep die VLAIO lanceert.

Het Research Park Zellik heeft de ambitie uit te groeien tot een toplocatie. De VUB, Departement Omgeving, VLAIO en de gemeente Asse bereiden een samenwerkingsovereenkomst voor die voorziet in de opmaak van een masterplan voor de transformatie van het researchpark naar een hedendaagse onderzoeks- en innovatiecampus. VLAIO bereidt de overdracht van de gronden aan de VUB voor.

Ook in het reconversiegebied Vilvoorde-Machelen zit beweging. Een belangrijk element is het al dan niet behouden van de bedrijventerreinen als (watergebonden) werklocaties.

Verder hield VLAIO doorheen 2024 nauwe banden met de provincie Vlaams-Brabant voor de herontwikkeling van de bedrijvenzone PA. Voor de werf 'BUDA+' binnen het Territoriaal Ontwikkelingsprogramma Noordrand neemt de provincie Vlaams-Brabant een trekkende rol op. VLAIO heeft getracht om het bestaande instrumentarium inpasbaar te maken in de noden van BUDA+, en zal hier in 2025 wederom op inzetten via het bovenlokaal uitgiftebeleid.

In het reconversiegebied zijn via de vergunningverlening belangrijke stappen vooruitgezet voor de realisatie van toplocaties als de CAT-site en het Broeklin-project. De voortgang van deze brownfieldprojecten wordt nauw opgevolgd.

Er waren hiervoor in 2024 geen middelen voorzien binnen het Vlaamse Randbeleid.

OD 3.6 Mobiliteit

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken investeerde via De Werkvennootschap ook in 2024 verder in de aan haar toegewezen projecten. Voor de Vlaamse Rand ging het onder meer om het programma Werken aan de Ring, waaronder de herinrichting van de Ring rond Brussel (R0) (Noord, Oost en West/Zuid), de uitbouw van het hoogwaardig openbaar vervoer (Brabantnet), alsook verschillende fietssnelwegen en Hoppinpunten. Deze projecten zijn geraamd op investeringen van 88,6 miljoen euro. Daarvan is ongeveer 29,9 miljoen euro gereserveerd voor fietsinvesteringen in de Vlaamse Rand. Zo gaan er significante bedragen naar o.a. F204 – fase 2 en F23.

Binnen het programma Werken aan de Ring gingen de middelen onder meer naar de renovatie van het Viaduct van Vilvoorde, de herinrichting van de knoop van de Ring met de A201, de studiekosten voor de herinrichting van de R0 Noord en voor de A8 in Halle, alsook naar de grondinnames die voor de verschillende projecten noodzakelijk zijn. In het geïntegreerd planproces van de R0-Noord wordt de definitieve vaststelling van het GRUP bekomen. In de geïntegreerde planprocessen voor de vier knopen in R0-Oost werden verdere stappen gezet richting de voorlopige vaststelling van de verschillende ruimtelijke uitvoeringsplannen. Voor de Luchthaventram werd zowel vanuit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als Vlaanderen de omgevingsvergunning verkregen en wordt het uitvoeringsdossier uitgewerkt. Verder startte in september van 2024 de uitvoering van het DBFM-project 'complex R0-A201', de multimodale quick win ter hoogte van de nationale luchthaven in Zaventem.

Zo werkt de Vlaamse overheid gestaag verder aan de lang verwachte mobiliteits- en leefbaarheidsoplossingen die de Vlaamse Rand, Vlaanderen en Brussel zo hard nodig hebben.

Er waren hiervoor in 2024 geen middelen voorzien binnen het Vlaamse Randbeleid.

OD 3.7 Cultuur, jeugd, sport en het verenigingsleven

In de Vlaamse Rand kennen zowel de Vlaamse overheid als de provincie Vlaams-Brabant subsidies toe aan verenigingen die het Nederlands promoten. De Vlaamse overheid kent ook steun toe aan projecten die de sociale cohesie versterken.

Daarnaast kunnen verenigingen gebruik maken van de expertise van vzw 'de Rand' inzake oefenkansen Nederlands en taal(promotie)beleid. De vzw werkt hiervoor, in samenwerking met de betrokken federaties en koepelorganisaties, kant-en-klare pakketten uit die via de lokale besturen ter beschikking worden gesteld van de verenigingen. De vzw zorgt ook voor de organisatie van workshops en kan op vraag van de besturen ingeschakeld worden voor een procesmatige begeleiding op maat van de verenigingen (zie SD 2 vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid).

Vzw 'de Rand' ontving in 2024 een toelage van 7.832 keuro, onder begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (zie onder 1.5).

OD 3.8 Welzijn en Gezondheid

Om de achterstand aan welzijns- en gezondheidszorgaanbod in Vlaams-Brabant verder weg te werken, ondersteunen we de werking van het autonoom provinciebedrijf Vlabinvest, conform de decretale bepalingen. Daarbij geldt een

voorrangsregeling voor de Vlaamse Rand. Daarvoor is een jaarlijks budget voorzien van 2,35 miljoen euro.

Voor de uitvoering van zijn zorgopdracht verleende Vlabinvest in 2024 874.377,17 euro aan subsidies. De subsidies zijn verdeeld over de Vlaamse Rand met 6 dossiers (272.913,49 euro) en 10 dossiers uit het arrondissement Leuven. Daarnaast investeerde Vlabinvest 500.000 euro in de ontwikkeling van een regionale zorgcampus te Halle, waar ca. 1.800 m² zorginfrastructuur ter beschikking zal komen voor diverse initiatiefnemers in de zorg. Ruim 56% van de verstrekte middelen werden aldus geïnvesteerd in de ruime Vlaamse Rand.

Er waren hiervoor in 2024 geen middelen voorzien binnen het Vlaamse Randbeleid.

OD 3.9 Toerisme

Toerisme is een middel om plekken en gemeenschappen in Vlaanderen te laten floreren. Daarom werd de Vlaamse Rand het voorbije jaar vanuit meerdere verhaallijnen in de verf gezet.

Voor natuur werd een sociale mediacampagne 'micro-avonturen in de Brabantse Wouden' in Nederland, Frankrijk en Duitsland gevoerd. Op culinair vlak wordt het project 'Lambiekland' samen met Vlaams-Brabant verder ontwikkeld en zijn er diverse perstrips geweest met deelnemers vanuit meerdere landen voor o.a. het Tour de Geuze-weekend of bij 3Fonteinen.

Er zijn diverse Vlaamse Meesters op hun plek in de Vlaamse Rand zoals in het Kasteel van Gaasbeek en de Basiliek van Halle en daarvoor werden diverse campagnes opgezet. Ten slotte werd het WK gravel georganiseerd met verschillende perstrips rond dat thema, maar ook voor het recreatief fietsen was er aandacht met de *Flanders' Finest* Fietsroute in de streek.

Er waren hiervoor in 2024 geen middelen voorzien binnen het Vlaamse Randbeleid.

OD 3.10 Integratie en inburgering

Plan Samenleven

Het tweede projectjaar van het Plan Samenleven ging van start op 1 oktober 2023. 18 van de 19 gemeentes in de Vlaamse Rand ontvingen middelen om te werken rond een aantal acties binnen dit plan. De ondersteuning vanuit het AgII bij het uitvoeren van deze acties werd via deze weg uitgebreid naar nog 3 bijkomende gemeentes (Merchtem, Overijse en Tervuren). Op vraag van de lokale besturen ondersteunt het AgII voornamelijk de acties 'oefenkansen Nederlands' en 'brugfiguren in het onderwijs'. Daarnaast bood het AgII in verschillende besturen ook ondersteuning bij de uitbouw van een taalbeleid, onthaalbeleid en/of horizontaal integratiebeleid. Op die manier beoogt het samen met de besturen verankering en duurzaamheid.

Taalpromotie

Het AgII ondersteunt de lokale besturen in hun rol om inwoners te informeren, te sensibiliseren en toe te leiden naar het lokale aanbod NT2. De focus ligt op de NT2-campagne die tweejaarlijks plaatsvindt in de Vlaamse Rand.

Om in te zetten op een genuanceerde en verbindende beeldvorming ontwikkelde het AgII [narratieven rond taalverwerving en rond taalleerders Nederlands](#).

De bedoeling daarvan is om ze strategisch in te zetten in communicatieproducten om bepaalde veronderstellingen over taal(verwerving) en taallerenden te doorbreken. De producten werden uitgetest en geïmplementeerd in de Vlaamse Rand. Vzw 'de Rand' is van bij de start betrokken en deelt haar expertise in de verschillende fases van het project.

Lerend netwerk oefenkansen

Het lerend netwerk oefenkansen Nederlands brengt medewerkers van lokale besturen samen om uit te wisselen over successen en valkuilen in het kader van het creëren van oefenkansen Nederlands en om aanbod op elkaar af te stemmen. Dit wordt specifiek toegepast op de heel specifieke context van de Vlaamse Rand. Op vraag van de deelnemers van het netwerk, bundelde het AgII samen met vzw 'de Rand' en Avansa de opgedane inzichten en kennis in een "[inspiratiebundel Nederlands oefenen voor volwassenen in de Vlaamse Rand](#)".

Nieuw aanbodplatform

www.ikdoemee.be is een aanbodplatform waar anderstaligen en doorverwijzers aanbod vinden in kader van het netwerk- en participatietraject binnen het inburgeringstraject. Oefenkansen Nederlands vormen hier een heel belangrijk onderdeel van. Het AgII – vanuit zijn ondersteuning naar de lokale besturen in hun regierol en opdracht rond het "ontsluiten van het aanbod" – zette in 2024 sterk in op het promoten van dit platform bij de lokale besturen in de Vlaamse Rand. Naast bekendmaking organiseerde het AgII ook info- en ondersteuningssessies in het werken met www.ikdoemee.be. Het stemt hiervoor af met vzw 'de Rand', dat in de regio Halle-Vilvoorde de rol van netwerkleider heeft in het organisatienetwerk rond het participatietraject.

Samenwerkingsovereenkomst vzw 'de Rand'

De samenwerkingsovereenkomst tussen het AgII en vzw 'de Rand' werd in 2024 geconcretiseerd in werkafspraken. Naast een beschrijving van ieders rol in het ondersteunen van de lokale regierol, staan er concrete afspraken in rond hoe zo efficiënt en maximaal mogelijk daarin samen te werken.

Er waren hiervoor in 2024 geen middelen voorzien binnen het Vlaamse Randbeleid.

1.4. SD 4 Het groene en open karakter van de Rand bewaken

OD 4.1 Waardevolle natuur koesteren en versterken

Mijn collega-ministers en ikzelf werken gemeente- en gewestgrensoverschrijdend samen met als doel hogere natuur- en landschapswaarden te creëren, betere natuurbescherming te waarborgen en een meer coherente ontwikkeling van het landschap te bevorderen.

In 2024 kenden de minister van Omgeving en ik opnieuw via een gezamenlijke oproep projectsubsidies toe aan projecten die bijdragen aan bijkomend toegankelijk groen in de Vlaamse Rand. Er werden 13 projecten ingediend voor een totaalbedrag van 2,6 miljoen euro, waarvan er 6 projecten werden goedgekeurd voor een subsidiebedrag van 1,2 miljoen euro.

Naast de projectoproep Groene Rand konden potentiële initiatiefnemers ook weer een beroep doen op projectsubsidies die Vlaanderenbreed uitgerold worden

(bijvoorbeeld de projectoproep Natuur in je Buurt). De projectoproep Natuur in je Buurt wil in heel Vlaanderen, dus ook in de Vlaamse Rand, inrichtingsprojecten ondersteunen die bijdragen aan de oplossing van een maatschappelijke uitdaging via natuurontwikkeling of door de aanleg van natuurelementen.

In maart 2024 werd het Nationaal Park Brabantse Wouden boven de doopvont gehouden. In september 2024 startten de coördinator en de eerste medewerker. Ondertussen is het parkteam aangegroeid tot een sterk team van 6 personen. Een erkenning als nationaal park zorgt ervoor dat de natuur in dit bijzondere gebied in de Vlaamse Rand beter beschermd en versterkt kan worden, met minder versnippering en meer bos en natuur. Ik wil vanuit het Randbeleid ook de komende jaren mijn schouders blijven zetten onder dit project.

In de Vlaamse Rand hebben we extra aandacht voor nieuwe bomen. Er werden in het plantseizoen van 2023-2024 nog eens 49.965 extra bomen geplant in de Vlaamse Rand en bij uitbreiding 168.621 extra bomen in Vlaams-Brabant. In 2024 werd het GRUP Defensie in Zaventem officieel vastgesteld waarbij er 33 ha zal worden ingericht als hoofdzakelijk bosgebied. De vastlegging van deze toekomstige ontwikkeling zal samen met het nieuwe 14 ha parkgebied op Brussels grondgebied zorgen voor een 47 ha grote, intergewestelijke groengebied in de Vlaams-Brusselse periferie.

In het laatste jaar van de legislatuur werd ook de opdracht 'Gordelbomen 2024' uitgeschreven. Die werd gegund aan de Bûmplanters. Hiermee konden er nog 15.000 bomen geplant worden voor of door de deelnemers van het jaarlijkse festival.

Voor de projectoproep Groene Rand werd in 2024 603 keuro herverdeeld van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) naar het Agentschap Natuur en Bos. De opdracht 'Gordelbomen 2024' werd ook op het begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT aangerekend (zie onder 1.5).

OD 4.2 Open Ruimte

Uitvoering planprogramma Vlaamse Rand

De adviesprocedure en het openbaar onderzoek van het landinrichtingsplan Groene Noordrand (Asse-Meise-Wemmel-Grimbergen) zijn afgerond. Het einddocument wordt in 2025 aan de bevoegde minister voorgelegd. De voorbereidende grondaankopen lopen ondertussen door. Voor dit grootschalige plan wordt Europese cofinanciering aangevraagd via het Life-project Bleu XL.

In het planprogramma Land van Teirlinck (Beersel-Linkebeek) is de VLM in 2024 begonnen met de planvorming van een vierde inrichtingsplan. Dat plan zal betrekking hebben op gebieden rond de Meigemheide. De inrichtingen aan de Zevenborrebeek en Molenbeekwandeling zijn opgeleverd. De werken aan het stormbekken van Elsemheide (45.000 euro aan landinrichtingssubsidies) worden verder voorbereid door de provincie. De omgevingsvergunning is aangevraagd. De studie voor het openleggen van de Molenbeek in het Provinciedomein Huizingen (424.102 euro aan Belini-subsidies) loopt.

In het landinrichtingsplan Molenbeek Sint-Genesius-Rode is de VLM met de herinrichtingswerken aan de Geevaertvijver begonnen. De werken aan de Kwadebeek (openlegging en gedeeltelijke sanering van een stort) in het kader van de Blue Deal zijn ondertussen opgeleverd. De technische ontwerpen voor het

herinrichten van de Siepvijver worden afgewerkt en de omgevingsvergunning wordt in 2025 aangevraagd. Tot slot wordt er met de betrokken partners naarstig gezocht naar een oplossing voor de watervervuiling opwaarts de Lansrodevijver.

In het landinrichtingsplan Oostelijke Maalbeekvallei (Grimbergen) eindigen de eerste werken, waarbij het park ten zuiden van het vliegveld wordt heringericht. De werken zijn begroot op 312.000 euro aan landinrichtingssubsidies. Een tweede uitvoeringsdossier rond de herinrichting van de vijvers werd begroot op 680.000 euro.

In de Molenbeek en Maalbeekvallei (Asse) werden alle maatregelen uitgevoerd.

Met het project Water-Land-Schap (350.000 euro subsidie landinrichting) is een samenwerkingsverband of lokale coalitie opgesteld die aan de slag gaat met duurzame landbouw, integraal waterbeheer en landschap in Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos en Beersel. Het project loopt tot 2028.

Met de oproep uitvoeringsinitiatieven "Ruimte voor de Rand" wordt vier jaar lang extra geïnvesteerd in de herinrichting van de open ruimte, in lijn met de landinrichtingsprojecten. Jaarlijks is 200.000 euro (incl. btw) aan landinrichtingssubsidies voorzien, goed voor een totale investering van 400.000 euro (incl. btw). Een eerste oproep in 2024 verliep succesvol en leidde tot twee mooie projecten tot voorafname van landinrichting.

Voor het landinrichtingsproject Woluwe-Trawool-Floordambos (Vilvoorde-Machelen) keurde de Vlaamse Regering op 23 december 2022 het landinrichtingsplan goed. De maatregelen zijn begroot op 2,71 miljoen euro. De eerste werken aan de Ravaartstraat zijn uitgevoerd in 2024. Floordambos en Peutiebos zijn terug verbonden. De bestaande brug over de E19 werd omgevormd tot een bermbrug. De brug dient enkel nog voor fietsers en voetgangers. Hiervoor werd 8.000 m² onthard en ingericht met groene elementen.

In het landinrichtingsplan IJsevallei (Overijse-Hoeilaart) beëindigt de VLM de eerste fase van de werken: de Zwanenlaan is onthard en er ontwikkelt zich een mooie kruidenberm, de werken aan Ketelheide zijn afgerond, het kasteelpark Isque is in laatste afwerkingsfase en voor een groot deel reeds opengesteld voor publiek sinds de zomer 2024. Vanaf begin september 2024 is de volgende reeks werken gestart.

De VLM bereidt landinrichtingsmaatregelen voor in Westrode te Meise. Voortbouwend op het masterplan en een aantal aanvullende onderzoeken, werkt een studiebureau in opdracht van VLM en Departement Omgeving aan een voorkeursvisie voor de inrichting van het gebied. Deze voorkeursvisie zal de basis vormen voor de landinrichting én voor de stedenbouwkundige voorschriften die in het RUP worden opgenomen.

In 2024 zijn binnen het LIP 'Missing Links' de werken van start gegaan in de gemeente Tervuren om 2 stukken van de voormalige trambedding tussen Tervuren en Tienen (stoomtram 'Zwarte Jean') in te richten voor recreatief gebruik. Die werken worden begin 2025 afgerond.

Planprogramma Vlaamse Rand: planning

Het project landinrichting Vlaamse Rand werd goedgekeurd voor een totaal subsidiebedrag van 37 miljoen euro. In 2021 keurde de Vlaamse Regering de

tweede fase, begroot op 8,5 miljoen euro, goed. In 2026 volgt het ontwerplandinrichtingsplan Noskoem (Zaventem).

De volgende jaren wordt ingezet op de ontwerplandinrichtingsplannen Zuunbeek-Vogelenzangbeek (Sint-Pieters-Leeuw, mogelijk in combinatie met Dilbeek, Drogenbos en Beersel). In 2025 worden de vragen naar verdere landinrichtingsprojecten in de Vlaamse Rand opgevolgd en ingepland. Momenteel zijn er vragen voor nieuwe landinrichtingsplannen in de Vlaamse Rand vanuit Asse-Merchtem (LIP Grote Molenbeek) en Overijse (LIP Zilverbeek & Laan).

Plattelandsbeleid

Ondersteuning lokaal voedselbeleid/(boven)lokale voedselstrategieën

VLM ondersteunt lokale en provinciale besturen bij de uitrol van een strategisch (boven)lokaal voedselbeleid vanuit de ambitie om een transitie naar een duurzaam voedselsysteem te realiseren. In 2024 werd een mogelijke synergie tussen de Vlaamse en Brusselse voedselstrategie verkend. Er was de deelname als praktijkpartner aan het Europees onderzoeksproject rond stadslandbouw, FoodCityBoost.

De VLM kan hiermee bijdragen aan intergewestelijke relaties en aan de verdere uitbouw van duurzame stadslandbouwinitiatieven in de Vlaamse Rand. Zo krijgen korte keten en andere vormen van duurzame lokale voedselvoorziening in de Vlaamse Rand meer kansen.

Er werd een structurele samenwerking opgezet tussen VLM en Departement Omgeving in het kader van T.OP Noordrand op de werf Lokale Voedselstrategieën.

Plattelandsprojecten via LEADER

In de Vlaamse Rand loopt het project "Pajottenland +".

Natuur en bos

In de Vlaamse Rand rond Brussel zorgt de nabijheid van groen voor een groene long. Met het Vlaamse Randfonds stimuleer ik het behoud en de uitbreiding van het groene karakter van de Rand (zie OD 1.3 Vlaamse Randfonds).

Ik behoud de nauwe samenwerking met het Agentschap voor Natuur en Bos, de Vlaamse Landmaatschappij en het Nationaal Park Brabantse Wouden, en zet de beschikbare instrumenten in om de open ruimte in de 19 randgemeenten waar mogelijk te versterken en verder te ontsluiten. 'Groene Rand' en 'Natuur in je Buurt' zullen de subsidiëring van uitbreidingsinitiatieven voor meer toegankelijk openbaar groen voortzetten (zie OD 4.1 Waardevolle natuur koesteren en versterken).

Voor de projectoproep Groene Rand werd in 2024 603 keuro herverdeeld van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) naar het Agentschap Natuur en Bos (zie onder 1.5).

Voor de verwerving van de gronden op het domein Westrode in Meise werd in 2024 500 keuro herverdeeld van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) naar de Vlaamse Landmaatschappij (zie onder 1.5).

OD 4.3 Landbouw betere kansen bieden

Ik ondersteun het beleid van mijn collega-ministers bij initiatieven die de landbouwer opnieuw nauwer in contact brengen met de lokale gemeenschap.

In 2024 heeft de VLM een landbouwstudie voor De Werkvennootschap uitgevoerd. Er is ook een landbouwstudie gevoerd binnen het landinrichtingsplan Meigemheide en binnen het Water.Land.Schap 1.0 project in de Zennebeemden is een landbouwbegeleidingstraject opgestart.

Daarnaast begeleidde de VLM landbouwbedrijven die geconfronteerd worden met beperkingen door Europese natuurdoelen (Habitatrichtlijn, PAS).

Er waren hiervoor in 2024 geen middelen voorzien binnen het Vlaamse Randbeleid.

1.5 Budgettair kader voor het begrotingsjaar

VLAAMSE RAND, MVG excl. DAB

(duizend euro)						
	VAK 2024			VEK 2024		
2024	BA	BA-JR	BU	BA	BA-JR	BU
ESR-uitgaven WT, LO, PR	1.965	4.862	2.905	6.095	4.840	3.342
Toelagen IS	7.762	7.832	8.283	7.762	8.333	8.333
Overige LE, PA, andere	0	0	0	0	0	0
Totaal	9.727	12.694	11.188	13.857	13.173	11.675

Inhoudelijke toelichting:

De begrotingsuitvoering in 2024 voor de ISE Vlaamse Rand bedraagt meer dan 11 miljoen euro. Het budget 2024 werd voornamelijk aangewend voor de toelage aan vzw 'de Rand' (7,8 miljoen euro), de investeringen vanuit het Vlaamse Randfonds (1,5 miljoen euro), de werkingssubsidies aan nominatieve organisaties (622 keuro) en de impulssubsidies Vlaamse Rand (451 keuro).

De budgetherverdelingen t.a.v. de begrotingsaanpassing en de begrotingsuitvoering worden toegelicht per begrotingsartikel.

1.5.1. Departement en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid (excl. DAB's)

Ontvangsten

SJ0-9SHDAFA-OW – RECHTSTREEKSE INITIATIEVEN VOOR EEN GECOÖRDINEERD RANDBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Ontvangstenartikel voor eventuele terugvorderingen van subsidies.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)			
	AO	TO	LO
BA 2024	0	0	0
BA-JR 2024	0	0	0
BU 2024	0	0	0

Inhoudelijke toelichting:

In 2024 waren er geen terugvorderingen van subsidies.

Uitgaven

SJ0-1SHD2FA-WT – RECHTSTREEKSE INITIATIEVEN VOOR EEN GECOÖRDINEERD RANDBELEID

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel past in SD 1 en SD 3. Inbegrepen zijn onder meer communicatie-initiatieven (OD 1.8 Samenwerken en ondersteunen), de Randuitcheques (OD 1.1 Randuitcheques), de impulssubsidies en de subsidies voor de faciliteitengemeenten (OD 1.2 Subsidies Vlaamse Rand). Verder zijn er ook nog de nominatim subsidies aan BRIO (OD 1.8 Samenwerken en ondersteunen), vzw RTVB (OD 1.7 Een open communicatiebeleid voeren en aansturen) en vzw Museum Felix De Boeck (OD 1.6 Strategische ankerpunten in de Vlaamse Rand). Ook algemene werkingskosten, zoals de organisatiekosten voor het coördinatieplatform 'Stand van de Rand' (OD 1.5) of de gerechtskosten vermeld onder OD 3.1, worden hierop aangerekend.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024

Uitgaven	1.478	1.386	1.383	1.608	1.793	1.455
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Inhoudelijke toelichting:

Kredietevolutie **BA t.o.v. BA-JR**: -92 keuro VAK en +185 keuro VEK:

+1 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit een provisioneel krediet voor de toekenning van de indexprovisie;
-93 keuro VAK herverdeeld naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT;
+184 keuro VEK herverdeeld van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT.

Kredietevolutie **BA-JR t.o.v. BU**: -3 keuro VAK en -388 keuro VEK:

De uitvoering van het VAK bedraagt 1.385 keuro en van het VEK 1.457 keuro. Er is een verschil in uitvoering van 2 keuro VAK en VEK met de tabel hierboven.

Ten gevolge van de technische impact van de verdere afhandeling van dossiers van vóór de fusie van het beleidsdomein KBBJ werd 2 keuro VAK en VEK-aanrekening niet gecorrigeerd in Orafin (losse creditnota's).

Er werd afgerond 1 keuro VAK niet besteed.

Er kon 336 keuro VEK niet worden besteed omdat de VEK-aanrekening de effectieve prestaties/subsidieperiodes volgt.

- Algemene werkingskosten: 267 keuro

76 keuro: uitzenden van promospots op Ring;
34 keuro: overeenkomst met ROBTv voor het uitzenden van reportages Vlaamse Rand;
59 keuro: procedure aanvaarde facturen (kosten inspiratiedag, colloquium 'Stand van de Rand', Randuitcheques, website, advertentie, onroerende voorheffing en communicatie-uitgaven);
98 keuro: voor juridische bijstand.

- Subsidies faciliteitengemeenten: 45 keuro

Subsidies voor initiatieven in de faciliteitengemeenten worden toegekend aan activiteiten die het Nederlandstalige verenigingsleven ondersteunen in één van de zes gemeenten met bijzonder taalstatuut van de Vlaamse Rand. Er werden 8 projecten goedgekeurd.

KnA Kraainem	100 jaar KnA Kraainem
Gezinsbond Wemmel	Familiedag Wemmel op wereldreis
K-Creation Dance	Dansshow MINUSCULE in cc de Meent
Culturele Raad Rode	Zomerhappening ikv Vlaanderen Feest
Cultuurraad Kraainem	Vlaanderen feest
Cultuurraad Linkebeek	Zeepkistenrace
Chiro Katoke & Flater	90 jaar chiro Wemmel
Davidsfonds Sint-Genesius-Rode	Viering 100 jaar Davidsfonds in Sint-Genesius-Rode

- Impulssubsidies: 451 keuro

De impulssubsidies Vlaamse Rand vormen een middel om de Vlaamse identiteit van de regio te versterken. De focus ligt hierbij op sociale cohesie (verbindend samenleven). Deze impulssubsidies worden éénmalig toegekend aan vernieuwende projecten. Er werden projecten goedgekeurd.

't Smiske	Appelmoesproject - 3de jaargang
Alibi collectief	Een mobiele werkplaats in de Rand - 3de jaargang
Gemeente Meise	Van onthaal tot samen-leven
Woonpunt Zennevallei	WPZ zet Nederlands in om kwetsbare huurders te bereiken, te versterken en te verbinden
NoWayBack (Bûmplanters)	Vlaamse Rand Boomt Door
Stad Vilvoorde	Debateville
Cultuurplatform Dilbeek	100 jaar Brusselmans
Vlaamse Volksbeweging	Nederlandstalige zorg is een basisrecht

- Werkingssubsidies aan nominatieve organisaties: 622 keuro

BRIO	70
RTVB vzw	313
Museum Felix De Boeck vzw	239

SJO-1SHD2FB-WT – VLAAMSE RANDFONDS

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel past in SD 1, OD 1.3 (Vlaamse Randfonds) en OD 1.6 (Strategische ankerpunten in de Vlaamse Rand) en SD 4, OD 4.1 (Waardevolle natuur koesteren en versterken) en OD 4.2 (Open Ruimte).

Op dit begrotingsartikel worden de middelen ingezet om tegemoet te komen aan de grootstedelijke uitdagingen waarmee de steden en gemeenten in de Vlaamse Rand kampen. Dit Randfonds draagt ook bij tot het versterken van het groene karakter van de Vlaamse Rand.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	487	3.476	1.522	4.487	3.047	1.887

Inhoudelijke toelichting:

De Vlaamse Regering heeft in 2020 het Vlaamse Randfonds opgezet met een budget van 20.000 keuro (VAK) voor de periode van 2020 tot en met 2024 om specifiek tegemoet te komen aan de uitdagingen waarmee de 19 randgemeenten rondom Brussel te maken krijgen. Voor de vereffening van de verbintenissen wordt jaarlijks (tot en met 2024) 4.000 keuro (VEK) voorzien. Vanaf 2021 heeft de Vlaamse Regering besloten om bovenop de 20.000 keuro nog jaarlijks 1.500 keuro

toe te voegen. Naar aanleiding van de Septemberverklaring van 2023 besliste de Vlaamse Regering om vanaf 2024 recurrent 50 keuro bijkomend te voorzien op dit begrotingsartikel.

Aangezien de middelen zijn toegekend voor de periode 2020-2024 is er in de algemene uitgavenbegroting jaarlijks een decreetsbepaling opgenomen (begrotingsruiter) die het mogelijk maakt om de middelen (VAK) over te dragen naar het volgende jaar waardoor de middelen verspreid worden tussen 2020 en 2024. In 2023 werd 8.404 keuro VAK overgedragen naar 2024. In 2024 werd 1.954 keuro VAK niet besteed en bijgevolg overgedragen naar 2025.

Kredietevolutie **BA t.o.v. BA-JR**: +2.989 keuro VAK en -1.440 keuro VEK:

+8.404 keuro VAK (begrotingsruiter) overdracht niet bestede middelen van 2023 naar 2024. In de uitgavenbegroting wordt jaarlijks een decreetsbepaling opgenomen die het mogelijk maakt om de niet bestede middelen over te dragen naar het volgende jaar;

-500 keuro VAK en VEK herverdeeld naar de Vlaamse Landmaatschappij voor de verwerving van de gronden van een niet-ontwikkeld industrieterrein in Meise (gehucht Westrode);

-118 keuro VAK en VEK herverdeeld naar Sport Vlaanderen voor de renovatie van de atletiekpiste op het provinciaal domein Huizingen;

-35 keuro VEK herverdeeld naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand') voor de cofinanciering in de klimaatmiddelen voor de maatregel "isolatiewerken aan de gebouwschil van GC de Lijsterbes";

+93 keuro VAK herverdeeld van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT;

-184 keuro VEK herverdeeld naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT.

-603 keuro VAK en VEK herverdeeld naar het Vlaamse Agentschap Natuur en Bos voor de projectoproep Groene Rand;

-4.287 keuro VAK herverdeeld naar het beleidsdomein Onderwijs en Vorming voor de aankoop van de Bierenbergsite in Sint-Genesius-Rode.

Kredietevolutie **BA-JR t.o.v. BU**: -1.954 keuro VAK en -1.160 keuro VEK:

In 2024 werd in totaal 8.000 keuro VAK besteed (6.478 keuro herverdelingen en 1.522 keuro voor rechtstreekse toekenning).

Er werd 1.954 keuro VAK niet besteed. Dit bedrag wordt overgedragen naar 2025 omdat er een decreetsbepaling is die het mogelijk maakt om het niet bestede VAK over te dragen.

Er werd 1.160 keuro VEK niet besteed. Het VEK kon niet volledig worden besteed omdat de VEK-aanrekening de effectieve prestaties/subsidieperiodes volgt.

1. Herverdelingen (6.478 keuro)

- 1.000 keuro herverdeeld naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand') voor de bijkomende onderwijsopdracht van vzw 'de Rand';

- 4.287 keuro herverdeeld naar het beleidsdomein Onderwijs en Vorming voor de aankoop van de Bierenbergsite in Sint-Genesius-Rode;

- 603 keuro herverdeeld naar het Vlaamse Agentschap Natuur en Bos voor de projectoproep Groene Rand;

- 500 keuro herverdeeld naar de Vlaamse Landmaatschappij voor de verwerving van de gronden van een niet-ontwikkeld industrieterrein in Meise (gehucht Westrode);

- 118 keuro herverdeeld naar Sport Vlaanderen voor de renovatie van de atletiekpiste op het provinciaal domein Huizingen;
- 45 keuro herverdeeld naar begrotingsartikel SJ0-1SHD2FY-IS (vzw 'de Rand') voor de kosten die voortvloeien uit het afsluiten van de erfpachtovereenkomst m.b.t. het stationsgebouw van Sint-Genesius-Rode;
- 18 keuro herverdeeld naar de loonkredieten van het Agentschap Binnenlands Bestuur: 14 keuro voor het loongedeelte en 4 keuro voor het rugzakje voor de tewerkstelling van een beleidsondersteuner/dossierbehandelaar Vlaamse Rand;
- 93 keuro herverdeeld van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FA-WT.

2. Rechtstreekse toekenning (1.522 keuro)

- 175 keuro voor NoWayBack voor de overheidsopdracht 'Vlaamse Rand boomt' bijbestelling van 25.000 bomen;
- 350 keuro subsidie voor IGS 'Zennevallei Hergist' voor streekontwikkeling in de Zennevallei;
- 779 keuro subsidie voor Stichting Vosberg voor de renovatie en inrichting van gebouw D_initiatiefruimtes;
- 83 keuro subsidie voor Don Bosco Basisschool Sint-Pieters-Leeuw voor de huur en plaatsing van tijdelijke klascontainers;
- 77 keuro voor NoWayBack voor de overheidsopdracht "gordelbomen 2024";
- 58 keuro subsidie voor de Provincie Vlaams-Brabant voor het project "Allee Lees Mee".

SJ0-1SHD2FY-IS – VZW DE RAND

Korte inhoud begrotingsartikel:

Dit begrotingsartikel past in SD 2 (vzw 'de Rand': partner voor het Vlaamse Randbeleid) en SD 3, OD 3.3 (Onderwijs) en OD 3.7 (Cultuur, jeugd, sport en het verenigingsleven).

Dit begrotingsartikel omvat de toelage aan vzw 'de Rand'. Om vzw 'de Rand' toe te laten haar decretale opdrachten ter versterking van het Vlaams karakter verder te zetten, ontvangt zij een toelage voor haar algemene werking.

Zie toelichting onder 1.5.2. overige entiteiten onder toezicht, onder entiteit vzw 'de Rand'.

Begrotingsuitvoering:

(duizend euro)						
	VAK			VEK		
	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024	BA 2024	BA-JR 2024	BU 2024
Uitgaven	7.762	7.832	8.283	7.762	8.333	8.333

Inhoudelijke toelichting:

Kredietevolutie **BA t.o.v. BA-JR**: +70 keuro VAK en +571 keuro VEK:

+35 keuro VEK herverdeeld van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) voor de cofinanciering in de klimaatmiddelen voor de maatregel "isolatiewerken aan de gebouwschil van GC de Lijsterbes";
+15 keuro VEK herverdeeld van het klimaatfonds voor de maatregel "isolatiewerken aan de gebouwschil van GC de Lijsterbes";
+70 keuro VAK en VEK herverdeeld vanuit een provisioneel krediet voor de toekenning van de indexprovisie;
+451 keuro VEK herverdeeld van het Vlaams Energiebedrijf voor het actieplan "Energie-Efficiëntie".

Kredietevolutie **BA-JR t.o.v. BU**: +451 keuro VAK en 0 keuro VEK:

De VAK uitvoering was 451 keuro meer dan beschikbaar omdat er eind 2024 451 keuro VEK zonder VAK werd herverdeeld van het Vlaams Energiebedrijf naar het toelageartikel van vzw 'de Rand'. Daardoor werd er 451 keuro technisch VAK toegevoegd om het VEK te kunnen aanrekenen. Het VAK van 451 keuro wordt pas in 2025 herverdeeld van het Vlaams Energiebedrijf.

Er werd een toelage van 7.832 keuro toegekend inclusief 1.000 keuro herverdeeld van begrotingsartikel SJ0-1SHD2FB-WT (Vlaamse Randfonds) voor de opdracht voor de ondersteuning van het taalbeleid in het secundair onderwijs.

Het VEK op dit begrotingsartikel werd volledig besteed.

1.5.2. Overige entiteiten onder toezicht

Entiteit: vzw 'de Rand'

Omschrijving

De acties en doelstellingen die vzw 'de Rand' realiseerde in 2024 volgen uit de samenwerkingsovereenkomst 2020-2025, die in werking trad op 1 oktober 2020. Daarnaast kreeg vzw 'de Rand' in de loop van 2021 nog de bijkomende opdracht ondersteuning taalpromotie secundair onderwijs. Sinds mei 2022 neemt vzw 'de Rand' via haar gemeenschapscentra ook nog de rol op als lokale uitvoerder voor het Plan Samenleven voor de 6 faciliteitengemeenten in de Vlaamse Rand. In 2024 stond vzw 'de Rand' mee in voor de uitvoering van het ESF-project organisatienetwerk participatietraject Halle-Vilvoorde.

Ontvangsten

De geraamde **eigen inkomsten** bestaan voor het overgrote deel uit ticketinkomsten, zaalhuur en concessievergoedingen van de cafés van de 5 gemeenschapscentra. Realisatie totaal 877 keuro tegenover 675 keuro in de begroting.

In de loop van het werkingsjaar werden bepaalde werkingskosten gerecupereerd van diverse partners waarmee vzw 'de Rand' samenwerkt. Deze inkomsten werden niet begroot (138 keuro).

Resultaat: de uitvoering is 202 keuro hoger dan voorzien in de begroting.

De ontvangsten vanuit de **lokale besturen** werden begroot op 286 keuro. In het kader van Plan Samenleven was de ontvangst 358 keuro, 71 keuro in het kader van de deelname aan het project Netwerkvorming Vierde Pijler (deze inkomsten werden niet begroot) en 5 keuro ten gevolge van de dienstverlening in het kader van jeugd en sport aan lokale besturen. De uitvoering is 148 keuro hoger dan voorzien in de begroting.

De **KT** (korte termijn) **beleggingen** bij de Vlaamse overheid genereren 191 keuro intresten. Deze intresten werden niet begroot.

De **VIA-middelen en de Maribel-inkomsten** werden begroot op 236 keuro. De ontvangen VIA-middelen worden berekend op basis van de RSZ-aangifte van het vierde kwartaal van jaar x-1. De uitvoering bedraagt 15 keuro minder dan voorzien in de begroting.

Totale ESR-inkomsten: uitvoering 11.461 keuro t.o.v. begroting: 10.793 keuro (106%).

Uitgaven

De uitvoering van de **personeelskost** is 458 keuro hoger dan begroot. Met de bijkomende financiering die samengaat met de extra opdrachten Onderwijs, Plan Samenleven en Netwerkvorming Vierde Pijler werden er, in functie van de aanpak en de te behalen doelstellingen, nieuwe medewerkers aangeworven en werkbreken uitgebreid.

Daarnaast is er 1 loonindex doorgevoerd in 2024.

De **werkingskosten** zijn in de uitvoering 138 keuro lager dan voorzien in de begroting. Verantwoording van de grootste verschillen:

- De energiekost is lager uitgevallen dan voorzien (ongeveer -64 keuro).
- Diverse werkingskosten/projectkosten vallen lager uit.
- De praktische en sportieve organisatie van de Gordel werd opnieuw in de markt gezet met als resultaat een gunstiger contract.

Investerings ESR code 74: de uitvoering bedraagt 716 keuro meer dan voorzien in de begroting. De investeringen met eigen middelen bedragen 286 keuro. Investerings met klimaat-, energie-efficiënte en relancemiddelen voor 619 keuro. De totale uitvoering bedraagt 905 keuro. In 2024 ontving vzw 'de Rand' 615 keuro middelen van het Agentschap Binnenlands Bestuur (451 keuro) en het Vlaams Energiebedrijf (114 keuro) in het kader van relance, klimaat en energie-efficiëntie. De investeringen bedragen in 2024 619 keuro waarvan 4 keuro uit het overgedragen saldo. Per 31 december 2024 bevat de ESR-code 0822 nog 2.034 keuro nog te besteden middelen (voor klimaat, energie-efficiëntie en relance).

Totale ESR uitgaven: uitvoering van het boekjaar: 11.389 keuro tov begroting: 10.342 (110%).

vzw 'de Rand'

**Toelichting verschillen begroting- uitvoering kalenderjaar 2024 - ESR
RAPPORTERING**

ESR code	begroting	uitvoering	verschil	toelichting /omschrijving
0821	4.061	4.512	451	overgedragen overschot vorige boekjaren
1612	675	877	202	eigen inkomsten bestaande uit ticketinkomsten, inkomsten uit zaalhuur en concessievergoeding horeca-uitbating van de cafés van de 5 gemeenschapscentra: totaal 739 keuro. In totaal is er een recuperatie van diverse kosten van 138 keuro. Dit werd niet begroot 358 keuro zijn ontvangsten in het kader van Plan Samenleven (inkomsten lokale besturen), 71 keuro in het kader van de deelname aan het project Netwerkvorming Vierde Pijler (dit werd niet begroot) en 5 keuro in het kader van dienstverlening jeugd en sport aan lokale besturen
1620	286	434	148	
2620	0	191	191	intresten op beleggingen bij de Vlaamse overheid
4610	8.840	8.844	4	
	7.717	7.717		basistoelage
	63	63		indexprovisie
	7	7		tweede indexprovisie
	45	45		bijdrage erfpacht stationsgebouw Sint-Genesius-Rode
	451	451		energie-efficiëntie middelen actieplan
	50	50		klimaatmiddelen (deel van 399 keuro toegekend in 2023)
	0	4		projectsubsidie
	307	307		Plan Samenleven SJ0-SFC2DA-WT
	79	79		lokaal jeugdbeleid HB0-1HDIFX-IS
	121	121	0	Felix De Boeck HB0-HBA2AY-IS
4640	81	81	0	Sport Vlaanderen - middelen voor lokaal sportbeleid
4670	0	114	114	Vlaams Energiebedrijf
4780	236	221	-15	inkomsten VIA en Maribel
4811	675	675		subsidie Provincie Vlaams-Brabant
7611	0	13	13	meerwaarde verkoop bushok door Wegen en Verkeer
7720	0	11	11	desinvestering
CONTROLETOTAAL	14.854	15.973	1.119	
0322	4.512	4.584	72	over te dragen overschot van het boekjaar

11	5.690	6.148	458	loonkosten hoger dan begroot: in het kader van projecten onderwijs, Plan Samenleven, Netwerkvorming Vierde Pijler werden werkbreuken uitgebreid en nieuwe medewerkers aangeworven
12	4.106	3.968	-138	energiekosten zijn lager uitgevallen, alsook een aantal werkingskosten/productiekosten die lager zijn dan begroot
3300	357	368	11	doorgeefluik subsidie (zie ook codes 4610 en 4640) voor ondersteuning lokaal jeugd- en sportbeleid - verenigingen, werking Felix De Boeck/Felix Art museum, ondersteuning bibliotheken Kraainem en Drogenbos, cultuurraden voor projecten en werking
jeugdbeleid	79	79	0	
sportbeleid	57	61	4	
cultuurraden	33	34	1	
Felix De Boeck	120	121	1	
Bibs	68	73	5	
74	189	905	716	investeringen met eigen middelen voor 286 keuro, investeringen met klimaat-, energie-efficiëntie en relancemiddelen: 619 keuro. Totaal uitvoering is 905 keuro. In 2024 ontving vzw 'de Rand' 615 keuro middelen van ABB en het VEB. 4 keuro komt uit het overgedragen saldo. Op 31/12/2024 bevat de code 0821 2.034 keuro nog te besteden middelen (klimaat, energie-efficiëntie en relance)
CONTROLETOTAAL	14.854	15.973	1.119	

VI. APPARAATSKREDIETEN EN BEGROTINGSPROGRAMMA'S ZONDER BELEIDSVELD

De apparaatskredieten van het beleidsveld Vlaamse Rand zijn vervat in de apparaatskredieten van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Zie BBT Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid en Audit Lokale Besturen.

VII. LIJST MET AFKORTINGEN

ABB	Agentschap Binnenlands Bestuur
AgII	Agentschap Integratie en Inburgering
AGION	Agentschap voor infrastructuur in het onderwijs
ANB	Agentschap Natuur en Bos
AO	Algemene Ontvangsten
BA	Goedgekeurde begroting zoals neergelegd bij Vlaams Parlement
BA-JR	Goedgekeurde begroting inclusief herverdelingen en overdrachten, zoals opgenomen in de jaarrapportering
BBT	Beleids- en Begrotingstoelichting

BU	Begrotingsuitvoering zoals opgenomen in de jaarrapportering
BRIO	Brussels Informatie-, Documentatie- en Onderzoekscentrum
CC	Cultureel centrum
DAB	Dienst met Afzonderlijk Beheer
DBFM	Design, Build, Finance, Maintain
ESF	Europees Sociaal Fonds
ESR	Europees Stelsel van nationale en regionale Rekeningen
EVA	Evtern Verzelfstandigd Agentschap
GC	Gemeenschapscentrum
GO!	Gemeenschapsonderwijs
GSM	Gemeente-Stadsmonitor
GRUP	Gewestelijk Ruimtelijk uitvoeringsplan
IBO	Individuele beroepsopleiding
IGS	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband
ILV	Interlokale vereniging
IRM	Interregionale mobiliteit
IS	Interne stromen (ESR-aggregatie)
ISE	Inhoudelijk Structuurelement
IVA	Intern Verzelfstandigd Agentschap
KBBJ	Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie
KnA	Kunst na Arbeid
KOALA	Kind-OuderActiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding
LE	Leningen (ESR- aggregatie)
LEADER	Liaisons entre actions de développement de l'économie rurale
LIP	Landinrichtingsplan
LO	Leningontvangsten
LO	Lonen (ESR-aggregatie)
MVG	Ministerie Vlaamse Gemeenschap
NT2	Nederlands als tweede taal
OCMW	Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn
OD	Operationele doelstellingen
OI	Ontvangsten Interne Stromen (ESR-aggregatie)
OL	Ontvangsten Leningen (ESR-aggregatie)
OP	Ontvangsten Participaties (ESR-aggregatie)
OW	Ontvangsten Werking en Toelagen (ESR-aggregatie)
PA	Participaties (ESR- aggregatie)
PAS	Programmatistische Aanpak Stikstof
PR	Provisies (ESR- aggregatie)
RSZ	Rijksdienst voor Sociale Zekerheid
ROBtv	Regionale Omroep Brabant
RUP	Ruimtelijk uitvoeringsplan
SD	Strategische doelstellingen
TO	Toegewezen ontvangsten
T.OP	Territoriaal Ontwikkelingsprogramma
VAK	Vastleggingskredieten
VCO	Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

VEB	Vlaams Energiebedrijf
VEK	Vereffeningskredieten
VESOC	Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité-akkoord
VIA	Vlaams Intersectoraal Akkoord
Vlabinvest	Agentschap voor woon- en zorginfrastructuurbeleid voor Vlaams-Brabant
VLAIO	Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
VUB	Vrije Universiteit Brussel
WIES	Wonen in Eigen Streek
WT	Werking en Toelagen (ESR- aggregatie)

VIII. BIJLAGE 'OVERZICHT BELEIDS- EN REGELGEVINGSINITIATIEVEN'

1. Beleidsopties en -initiatieven

Transversale en horizontale doelstellingen

/

Overkoepelende strategische doelstellingen

/

SD 1. Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

- Verderzetting van de Randuitcheques;
- Verderzetting van de impulssubsidies Vlaamse Rand;
- Verderzetting van de subsidies voor het verenigingsleven in de 6 faciliteitengemeenten;
- Vlaamse Randfonds: projectmatige impulsen voor vergroening van de Rand, (flankerend) onderwijsbeleid en streekontwikkeling;
- Verderzetting werkingssubsidies Ring, BRIO en FeliX Art & Eco Museum;
- Verderzetting en optimalisering van het ambtelijk-politiek coördinatieplatform 'Stand van de Rand';
- Organisatie van het jaarlijks colloquium 'Stand van de Rand';
- Verdere integratie van het Documentatiecentrum Vlaamse Rand;
- Publicatie van de beleidswijzer Vlaamse Rand;
- Lancering van de Ring&Rand-app door Ring en RandKrant.

SD 2. Vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

- Verderzetting van de eerstelijnsopdracht rond gemeenschapsvorming in de 6 faciliteitengemeenten en Jezus-Eik;
- Verderzetting van de tweedelijnsopdracht rond taal(promotie)beleid in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand;
- Verderzetting van regierol jeugd- en/of sportbeleid in bepaalde faciliteitengemeenten;
- Verderzetting van het ondersteuningsaanbod voor secundaire scholen in functie van de sterke instroom van anderstalige leerlingen;
- Oprichting van een organisatienetwerk participatietraject Halle-Vilvoorde in samenwerking met Haviland en Toekomstforum;
- Verderzetting van publicatie van RandKrant en gemeenschapskranten;
- Organiseren van en toeleiden naar oefenkansen Nederlands in kader van het Plan Samenleven;

- Ondersteuning van Woonpunt Zennevallei bij taalbeleid voor sociale huurders;
- Organisatie van de Gordel.

SD 3. De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken

- Subsidiëring van Vlabinvest voor de ondersteuning van lokale besturen bij de uitrol van WIES;
- Subsidiëring voor de opmaak van een economische visie van de Zuidelijke Zennevallei

SD 4. Het groene en open karakter van de Rand bewaken

- Uitbreiding van de boomplantactie 'De Vlaamse Rand boomt';
- Verderzetting projectoproep Groene Rand samen met Agentschap Natuur en Bos;
- Lancering van de opdracht 'Gordelbomen 2024';
- Herverdeling voor de verwerving van de gronden op het domein Westrode in Meise door de Vlaamse Landmaatschappij.

2. Beleidsevaluaties en onderzoeksinitiatieven

Transversale en horizontale doelstellingen

/

Overkoepelende strategische doelstellingen

/

SD 1. Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

- Finalisatie en publicatie van het derde Taalbarometeronderzoek voor de Vlaamse Rand.
- Publicatie van 3 originele onderzoeksfiles en actualisatie van één basisfile door BRIO.

SD 2 vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

/

SD 3 De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen & invalshoeken

/

SD 4. Het groene en open karakter van de Rand bewaken

/

3. Nieuwe en belangrijke wijzigingen van Vlaamse decreten en besluiten

Transversale en horizontale doelstellingen

/

Overkoepelende strategische doelstellingen

/

SD 1. Rechtstreekse initiatieven voor een gecoördineerd Randbeleid

/

SD 2. Vzw 'de Rand': eerste partner voor het Vlaamse Randbeleid

/

SD 3. De Vlaamse Rand vanuit andere beleidsdomeinen en invalshoeken
/

SD 4. Het groene en open karakter van de Rand bewaken
/

4. Decreetsevaluaties

/

IX. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE RESOLUTIES EN MOTIES VAN HET VLAAMS PARLEMENT'

Niet van toepassing.

X. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE AANBEVELINGEN VAN HET REKENHOF'

Niet van toepassing.

XI. BIJLAGE 'OVERZICHT VAN DE ARRESTEN VAN HET GRONDWETTELIJK HOF EN VAN HET HOF VAN JUSTITIE'

Niet van toepassing.